

නාජ්‍යවක සංස්කී

ශ්‍රී ලංකා පරිමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය - විද්‍යුත් සගරාව සිව්වන කළුපය ISSN:2386-1096

සිව්වන කළුපය

පරිමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය, නො.60/460, බේස්ලයින් පාර, මරුගොඩවත්ත, වැල්ලමිටිය
දුරකථන +94 2533427-28 ගැක්ස්: 0112-533448 අන්තර්ජාලය: www.aeb.gov.lk
විද්‍යුත් තැපෑල : subscribe@aeb.gov.lk

අනුගාසක මණ්ඩලය

ගරු සහාපතිතමා,

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තමා

සංස්කාරක මණ්ඩලය

සී. කාසිගේ මහතා

එම්.එස්. සී. සෙනෙවිරත්න මිය

වී. ඒ. වඩුගේ මහතා

අනොමා රත්නායක මිය

ප්‍රසාද් මහකුමාර මහතා

ලක්මාලි හඳුනිපතිර මිය

නිරමාණකරණය

මධුජිකා දායාවංශ මෙනෙවිය

සම්බන්ධීකරණය

පුද්ගලික ලසන්ත මහතා

දායකත්වය - විද්‍යුත් තැපෑල

emag@aub.gov.lk

පිටපත් සඳහා

අන්තර්ජාලය : www.aeb.gov.lk

දුරකථන : +94-112533427-8

විද්‍යුත් තැපෑල : subscribe@aub.gov.lk

ප්‍රකාශනය

ශ්‍රී ලංකා පරිභාශුක බලශක්ති මණ්ඩලය

Nuke සඳහා

න්‍යායෝගික සඳහා

න්‍යායෝගික සඳහා

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි

කතු වැකිය

න්‍යායෝගික සංස්කෘති සංස්කෘතිවලි 4 එන් කළුපය පාදිකා බඩු වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ලැබේ ඉවහන් සංස්කෘතියි. බැවෙන් එද යොපත් ප්‍රතිචාර තුවලේ චෙම සංස්කෘතිවල ඉදිරියට ගෙන යාවට අප මුදුවේ වහන් ජනනාසයකි.

න්‍යායෝගික නාත්මකාය බටහා සංවර්ධනය සඳහා ඉවහන් කාර්යය භාස්‍යක් මුදුකාල භැකි නාත්මකායික ක්ෂේත්‍රයකි. චෙම නාත්මකාය වෙදුන විද්‍යාව, කෘෂිකාර්විකා, කාර්විකා බලුණක්න් උත්සාදන සහ පාරිජරිකා යන අංශයන්හි යොදීවෙන් යොපත් ප්‍රතිචාර සංව්‍යායක් ව්‍යාපෘතිවල මුදුකාල එවට භැකිවේ ඇති.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාත්‍යාකා බලුණක්න් ව්‍යුහවලය චෙම විදුත් සංස්කෘති තුළුන් පාසල් සිංහල්, උපාධි හා පෘෂ්ඨන් උපාධි අපේක්ෂකයන් වෙන්ව න්‍යායෝගික නාත්මකාය පිළිබඳ උන්තුවක් දක්වන තුළ වහන් ජනනාව දැනුවන් කිරීම පෙදුරේ කොට ගෙන ඇති.

එම කළුපය තුළුන් තුළුවයෙන් විශ්වේෂකාය, ගැටා කිස්සා හා එහි ගුණාත්මක නම වෙන්ව න්‍යායෝගික නාත්මකාය භාවිතයෙන් සීවින රු සවිචන කළුවනාකාසනය හා විදුලිබල උත්සාදනයට කොස් තුළුපලේ අති කාසය ද යන්න සාකච්ඡා කොරේ.

වේ අනුට න්‍යායෝගික නාත්මකාය තුනනා යුගයේ අන්තර්ගත සාධකයක් නම පයාදැඩූ වනා අන් විවිධ ක්ෂේත්‍ර භාෂණ ව්‍යාපෘතිවල මුදුගාන් භැකි යොපත් ප්‍රතිචාර දියක් මුදුකාල එවට භැකි වේ ඇති.

පටුන

01. විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ

දේශීය කිරී ආරක්ෂිත අය ? මහෙෂ්කා කළුපගේ මිය	01
විකිරණයිලි අයඩින් විශ්ලේෂණය තිලකා අත්තනායක මිය	03
මුල ද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය සඳහා විශේෂිත XRF තුම්බේදය එම්.එස්. සි සෙනෙවිරත්න මිය, වී.ඒ.වඩුගේ මහතා, ලක්මාලි හඳුනු පතිරිය මිය, සිසාරා සංඛ්‍යා මිය	07
ජල සම්පත් කළමනාකරණයට න්‍යායෝගික තාක්ෂණය ඇකිලා ප්‍රියදරුනී මිය	09

02. ප්‍රවිතිරණ යෙදුවුම්

ප්‍රවිතිරණ තාක්ෂණයේ නැතුවම බැරි විකිරණ මාත්‍රාම්තිය අවලා ප්‍රියදරුනී මිය	13
---	----

03. කාලීන ලිපි

ඉන්දියානු උප මහද්වීපයේ න්‍යායෝගික තාක්ෂණ භූමිකාව මලින්ද රණවිර මහතා	16
ද්විතියික පාසල් සඳහා න්‍යායෝගික විද්‍යාව හා තාක්ෂණ විෂය හඳුන්වාදීමේ ජාතික වැඩ සටහන උත්තරා පෙරේරා මිය	21

04. පර්යේෂණ ලිපි

ජාතිය ජලයේ නයිට්‍රොට අවම කිරීමට විකිරණ තාක්ෂණයේ විසඳුම් සුදුනී රත්තනායක මිය	24
--	----

05. විමර්ශනාත්මක ලිපි

ශ්‍රී ලංකා බනිජ සම්පත් වලින් තිසි ප්‍රයෝගන ගනිමු වී.ඒ.වඩුගේ මහතා	27
එදා මෙදා තුර හොඳම විද්‍යාත්මක සෞයාගැනීම සියයෙන් එකක් ප්‍රියංග රත්තනායක මහතා	29

06. අපගේ සේවාවන්

32

දේශීය කිරී ආරක්ෂිතද?

ශ්‍රී ලංකාවේ ආනයනීත් වියදම්වලින් කිරීපිටි ආනයනය සඳහා වාර්ෂිකව විශාල මුදලක් වෙන්කරයි. වෙළඳපලේ ඇති ආනයනීත් කිරීපිටි පිළිබඳව ඇත්තෙන්ම අපට විශ්වාසයක් තැබිය හැකිද?

පාරිභෝගික ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් රුපය විවිධ වාතාවරණයක් තුළ දේශීය දියර කිරීවල ආරක්ෂාකාරී බව තහවුරු ඇති පාරිභෝගික ප්‍රවර්ධනයට මෙන්ම ගොවියන් දිරිගැන්වීමටත් මහත්සේ මහෝපකාරී වේ.

දියර කිරී නිෂ්පාදනයේ සිට පාරිභෝගිකයා දක්වා සැපයුම් ක්‍රියාදාමයේ විවිධ අවස්ථාවන්හි විවිධ අතරම්දියන් ක්‍රියාකරයි. මෙම සැපයුම් ක්‍රියාදාමයේ ඔහුම අවස්ථාවකදී ලාභ ඉපයීමේ අරමුණින් දියර කිරීවල ආරක්ෂාකාරීහාවයට හානිවන ආකාරයෙන් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් කළ හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් කිරීවල සනන්වය වැඩිකිරීමට බාහිරෙන් ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම ගතහැක. මෙහිදී දියර කිරීවලට ලාභ ඉපයීමේ අරමුණින් එකතු කරන හොඳින් දන්නා බාහිර ද්‍රව්‍ය (උදා- ජලය, යුරියා) සඳහා කිරී එකතුකිරීමේ මධ්‍යස්ථානවල හඳුනාගැනීමේ පර්යේෂණ සිදුකරයි. නමුත් කුට ව්‍යාපාරිකයන් සහ නිෂ්පාදකයන් විසින් ලාභ ඉපයීමේ අරමුණින් එකතු කරන තොදන්නා ද්‍රව්‍ය සඳහා එසේ සිදුකිරීමට හැකියාවක් නොමැත. සමස්ථානික හා විරල ලෝහ අධ්‍යයනයෙන් මෙසේ ආභාරවලට බාහිරෙන් එකතු කරනා තොදන්නා ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ මෙන්ම ගොවිපල කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳ තොරතුරු ද අනාවරනය කරගත හැකිය.

ස්ථායි සමස්ථානික (Stable Isotope) හා විරල මූල්‍යව්‍ය (Rare Elements) විශ්ලේෂණය ආභාරවල ආරක්ෂාකාරී බව තහවුරු කිරීමට අද ලෝකයේ නිරන්තරයෙන් හාවිතා කරන පිළිගත් කාක්ෂණික ක්‍රමවේදයකි. සමස්ථානික අධ්‍යයනයේදී වැඩිවශයෙන් හාවිතා කරනුයේ කාබන්, හයිටුජන්, නයිටුජන්, ඔක්සිජන් හා සල්ගර් වැනි තෙවත පදාර්ථයන් තුළ බහුලව හමුවන මූල්‍යව්‍යන්ගේ ස්ථායි සමස්ථානිකයන්ය. මෙහිදී ආභාර ද්‍රව්‍යවල එම එක් එක් මූල්‍යව්‍යයේ බර වැඩි සමස්ථානික හා සැහැල්පු සමස්ථානික පවතින බහුලතාවය නිර්ණය කිරීම සිදුකරයි.

සමස්පානිකයන්ගේ බහුලතාවය හා විරල ලේඛන සංයුතිය බොහෝට්ට තුළුයේ දේශගුණීක හා කෘෂිකාර්මික සාධක මත එම ප්‍රදේශයේ නිෂ්පාදිත ආහාරවලට ලාක්ෂණික අගයන් ගනී. මේ නිසා සංඛ්‍යාත විද්‍යාවේ හාවිතයන් තුළින් ආහාරවල විරල ලේඛන සංයුතිය හා සමස්පානිකයන්ගේ බහුලතාවය පිළිබඳ දත්ත විශ්ලේෂණය කොට ආහාර නිෂ්පාදිත ප්‍රදේශය, අඩංගු ඉවත්වල නිවැරදිතාවය, කාබනික නිෂ්පාදනයන්ද යන බව හා ආහාරවල තත්ත්වය හා ආරක්ෂාකාරී බවට හානිවන ව්‍යතික ක්‍රියාවන් පිළිබඳවද තොරතුරු රසක් අනාවරණය කර ගතහැකිය.

මෙහිදී අදාළ ආහාර වර්ගයේ අව්‍යාප සාම්පල, පස්, ජලය වැනි සාම්පල විවිධ තුළුයේ දේශගුණීක හා කෘෂිකාර්මික තත්ත්වයන් ආවරණය වන පරිදි ලබාගතන්නා අතර එම සාම්පලවල විරල ලේඛන සංයුතිය හා සමස්පානිකයන්ගේ බහුලතාවය විශ්ලේෂණය කර දත්ත බැංකුවක් සකසා ගැනීම සිදුකරයි. පරික්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය සාම්පලය සඳහා විරල ලේඛන සංයුතිය හා සමස්පානිකයන්ගේ බහුලතාවය විශ්ලේෂණය කර සකසාගත් දත්ත බැංකුව සංඛ්‍යාත විද්‍යාවේ හාවිතයන් උපකාරී කොට සැපයීමෙන් අපට තොදන්නා සාම්පලය ගැන කරුණු අනාවරණය කරගත හැකිය.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුදු වෛද්‍ය වෛද්‍ය විද්‍යාලයේ සූයුරු මධ්‍යස්ථානයේ සැපයීමෙන් අපට තොදන්නා සාම්පලය ගැනීමෙන් අවස්ථාව සිදුකරගෙන යයි.

මෙහිදී අදාළවේ කිරී නිෂ්පාදනය කරන උචිරට, මැදරට, පොල් තිකෙක්ෂණය හා වියලි යන කළාපවලට අදාළව ජාතික පුදු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයට අයත් කිරීගෙ ගොවීපල හා මධ්‍යම හා මහා පරිමාණයේ පොද්ගැලික ගොවීපලවලින් අව්‍යාප සාම්පල කිරී දොවනා අවස්ථාවේම ලබාගති. තවද එම ගොවීපලවලින්ම තණකාල, සාන්දිය ආහාර, පස් හා ජලය සාම්පලද ලබා ගනී. මෙසේ ලබා ගන්නා සාම්පල සැකසීම ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුදු වෛද්‍ය වෛද්‍ය විධානයේ පුදු සිදු කරනු ලැබේ.

විරල ලේඛන අධ්‍යයනය විද්‍යා පියයේ ස්ථාපිත Inductively coupled plasma mass spectrometry (ICP-MS) මගින්ද ස්ථාපිත සමස්පානික අධ්‍යයනය නවසිලන්තයේ ඔවාගේ විශ්ව විද්‍යාලයේ Isotope-ratio mass spectrometry (IRMS) මගින්ද සිදු කරගෙන යයි. මේ යටතේ දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ දියර කිරී සඳහා විරල ලේඛන සංයුතිය හා සමස්පානිකයන්ගේ බහුලතාවය අධ්‍යයනය කර දියර කිරී සඳහා ස්ථාපිත ඉහත දැක්වූ දත්ත බැංකුව සමග සැපයීමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදිත දියර කිරීවල ආරක්ෂාකාරීව පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.

මහේෂ්‍යා කළුපගේ (විද්‍යාත්මක නිළධාරීනි)

පෙන්ව විද්‍යාත්මක අංශය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

විකිරණයීලි අයඩින් විශ්ලේෂණය

අයඩින් (I-131) යනු ගැමා විකිරණ පිටකරන විකිරණයීලි මූලුව්‍යකි. මෙම විකිරණයීලි අයඩින් වල අර්ධඩිව කාලය, එනම් පවතින මුළුක විකිරණයීලිතාව එහි අර්ධයක් දක්වා අඩු වීමට ගතවන කාලය දින 8කි. වෛද්‍ය කේතුයෙදී මෙම විකිරණයීලි අයඩින් පිළිකා සෙසල මර්ධනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගනු ලැබේ.

තයිරෝයිඩ් ගුන්ථිය ආක්‍රිතව ඇතිවන පිළිකා තත්ත්වයන් වලදී එම පිළිකා සෙසල මර්ධනය සඳහා මෙම විකිරණයීලි මූලුව්‍ය කැඹේසියුලයක් ලෙස පානය කිරීම සඳහා රෝගීන්ට ලබා දෙනු ලබන අතර එමගින් පිටකරනු ලබන ගැමා විකිරණ මගින් පිළිකා සෙසල විනාශ කරනු ලබයි. තවද මෙම පානය කරන ලද විකිරණයීලි අයඩින් රෝගීයාගේ ගිරියෙන් බහිග්‍රාව ද්‍රව්‍ය වශයෙන් පිටවීම සිදු වේ.

වැඩි වරයෙන් මෙම විකිරණයීලි අයඩින් පිටවනු ලබන්නේ රෝගීයාගේ මල මූත්‍ර මාර්ගයෙනි. එවැනි රෝගීන් යම්කිසි නිශ්චිත කාලයක් වෙන් කර තැබීම අත්‍යාවකා වන අතර මූත්‍ර විසින් බැහැර කරනු ලබන මල මූත්‍ර ආදිය යම්කිසි කාලයක් ගතවන තුරු (විකිරණයීලිතාවය අවම වනතුරු) වෙනම ටැංකි වල රඳවා තබා පසුව ඒවා සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරනු ලබන පද්ධති වෙත මූත්‍ර හැරීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙය එවැනි අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා අනුගමනය කරනු ලබන නිවැරදි ක්‍රියා පිළිවෙත වේ. එසේ නොකළහාත් පොදු ජනකාවට එමගින් හානි සිදුවිය හැකි බැවින් එවැනි රෝගීන් නොවාසිකව වෙන් වෙන්ට රඳවා නිශ්චිත කාලයක් තුළදී ප්‍රතිකාර ලබාදීම ලේඛයේ පිළිගත් ක්‍රමය වේ.

මූත්‍ර ලංකාවේ මේ වන විට මහරගම, නුවර, කරාපිටිය වැනි රෘත්‍යේ රෝහල්වල සහ ඇතැම් පෙළද්‍රගලික රෝහල්වල මෙම ප්‍රතිකාර ක්‍රමය හාවිතා කරනු ලබයි. මෙම විකිරණයීලි අයඩින් විදේශ රට්වලින් මෙරටට ආනයනය කරනු ලබන අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාවේ අධික්ෂණය හා බලපත්‍ර ලබාගත යුතුය.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මේ වසර කිපයකට පෙර අප ආයතනයට කරනු ලැබූ දැනුම දීමක් මත මහරගම පිළිකා රෝහල අවට ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංස්කීර්ණ වල විකිරණයීලිතාව පරීක්ෂා කිරීම සිදු කරනු ලැබූ අතර එහිදී සැලකිය යුතු මට්ටමක I-131 යන විකිරණයීලි මූලුව්‍ය අඩංගු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. ඉහත සඳහන් අයඩින් ප්‍රතිකාරය ලබාගෙන් රෝගීන් ස්නානය කිරීමේදී සහ විවිධ ස්ථාන වල කෙළ ගැසීම වැනි අවස්ථා වලදී මූත්‍ර පිටකරන් එම බහිග්‍රාවී අපද්‍රව්‍ය සාමාන්‍ය රෝහල අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරනු ලබන නල පද්ධතියට කටර අයුරකින් හෝ එකතුවේම හේතුවෙන් රෝහල අවට ප්‍රදේශය තුළ වූ පාරිසරික සංස්කීර්ණ වල යම්තාක් දුරකට මෙම විකිරණයීලි ද්‍රව්‍ය තැන්පත් විම සිදු වී ඇති බව එමගින් අනුමාන කළ හැකිවිය.

මෙම තත්ත්වය මත මෙවැනි වූ විකිරණයිලි අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කළ යුතු බව පැහැදිලි වේ. මේ වන විට මහරගම පිළිකා රෝහලෙන් පිටකරන ජලිය අපද්‍රව්‍ය රත්මලානේ පිහිටා ඇති ජල සම්පාදන හා ජලාප්‍රවාහන මණ්ඩලයට අයත් අපද්‍රව්‍ය පිරිපහදු ඒකකය වෙත යවත් ලබන අතර එහිදී ඒවා පිරිපහදු කර මූහුදුව මුදා හැරීම සිදු කරනු ලබයි.

මහරගම පිළිකා රෝහලේ විකිරණයිලි ජලිය අපද්‍රව්‍ය සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරනු ලබන පද්ධති වෙත මුදා හැරීමට පෙර එම ජල සාම්පල ඒවායේ විකිරණයිලි මට්ටම තවදුරටත් පවතින යන්න අප ආයතනයේ ජීවවේදයාන්මක අංශයේ ගැමා විකිරණ සඳහා පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරනු ලබන රසායනාගාරය මගින් පරීක්ෂා කරවා ගනු ලබයි. ඒවායේ විකිරණයිලි මට්ටම ඉනා වූ විට පමණක් සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරනු ලබන පද්ධති වෙත ඒවා මුදා හැරීම සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය වේ.

විකිරණයිලි අයඩින් පරීක්ෂාව

මෙම සඳහා යොදාගනු ලබන තාක්ෂණීක ක්‍රමවේදය වන්නේ ගැමා වර්ණාවලීමානයයි. විකිරණයිලි මුල්‍යව්‍යක් වන අයඩින් (I-131) ගක්ති මට්ටම කීපයක්දීම ගැමා කිරණ පිටකරනු ලැබේ. විකිරණයිලි අයඩින් (I-131) හා අදාළ දත්ත පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

විකිරණයිලි මුල්‍යව්‍ය	ඛක්ති මට්ටම (Energy)	ගැමා විකිරණ පිටකිරීමේ හැකියාව (Emission Probability)	අර්ථපිට කාලය (HALF LIFE)
අයඩින් (I^{131})	364.48	0.816	8.021 (1) දින
	636.97	0.0712	
	722.89	0.0178	

මෙසේ කිසියම් අපද්‍රව්‍යයක විකිරණයිලි අයඩින් අඩංගු වී ඇත්දැයි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එම අදාළ සාම්පලය රස්කරනු ලබන දිනය හා වේලාව සහිතව හැකි ඉක්මනින්ම අප රසායනාගාරය වෙත හාර දිය යුතුවේ. විකිරණයිලි අයඩින් (I-131) වල අර්ථපිට කාලය කෙටි වන නිසා එම සාම්පල ඉතා ඉක්මනින්ම විශ්ලේෂණය කිරීම ඉතා අත්‍යවශ්‍ය වේ.

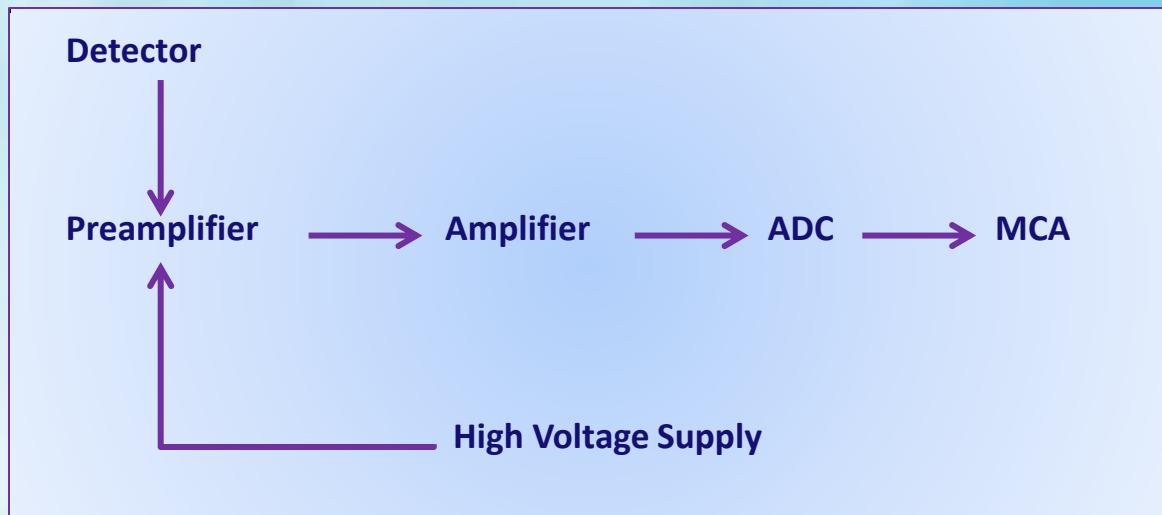
පරීක්ෂා කරනු ලබන සාම්පල් වර්ගය අනුව ඒ සඳහා යුදුසු පරීක්ෂණ ඇසුරුම් (Geometry) උපයෝගි කරනු ලබන අතර සාම්පල් වලට කිසිදු රසායනිකයක් එකතු කිරීමින් තොරව විකිරණ සඳහා විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ.

මෙහිදී පස්, ගාක හෝ ඒ ආග්‍රිත සන ද්‍රව්‍යයක් තම් එම සාම්පල අංශ වල ප්‍රමාණය (particle size) මිලි මීටර 2 හෝ 20 වඩා අඩු විය යුතුය. සාම්පලය දියරමය වන්නේ තම් අපද්‍රව්‍ය රහිත වන ලෙස පෙරා සකස් කරගත යුතු අතර එහි ප්‍රමාණය අවම වශයෙන් මිලි ලීටර 500 ක් විය යුතුය.

මෙලෙස සකස් කරගනු ලබන සාම්පල තියුවිත කාලසීමාවක් තුළ ගැමා විකිරණ සඳහා පරීක්ෂා කිරීම සිදු කරනු ලබයි. මනිනු ලබන කාලය තීරණය කරනු ලබන්නේ අදාළ සාම්පලයේ විකිරණයිලිතාවය මතය. විකිරණයිලිතාවය වැඩි සාම්පලයක් නම් අඩු කාලයක් තුළදී තිවැරු දත්ත ලබා ගත හැකි අතර විකිරණයිලිතාවය අඩු සාම්පලයක් නම් වැඩි කාලයක් විශ්ලේෂණය කළ යුතුය. එහිදී ලබාගන්නා දත්තයන් ගනණය කිරීමෙන් අනතුරුව සාම්පලයේ කිලෝ ගැමී එකක හෝ ලිටරයක අඩංගු වන (I-131) විකිරණයිලිතාවය බෙකරල් (Bq) වලින් ලබාගත හැකිය. බෙකරල් යනු විකිරණයිලිතාවය මනිනු ලබන සම්මත ඒකකයකි.

මෙලෙස ගැමා කිරණ හඳුනා ගැනීමට සහ මැනීමට යොදා ගනු ලබන ගැමා වර්ණාවලිමානය උපකරණ කිපයකින් සංයුත්ත වූ ඇටවුම් පද්ධතියකි. මෙවැනි වූ වර්ණාවලිමානයක දළ සටහනක් පහතින් දක්වා ඇත.

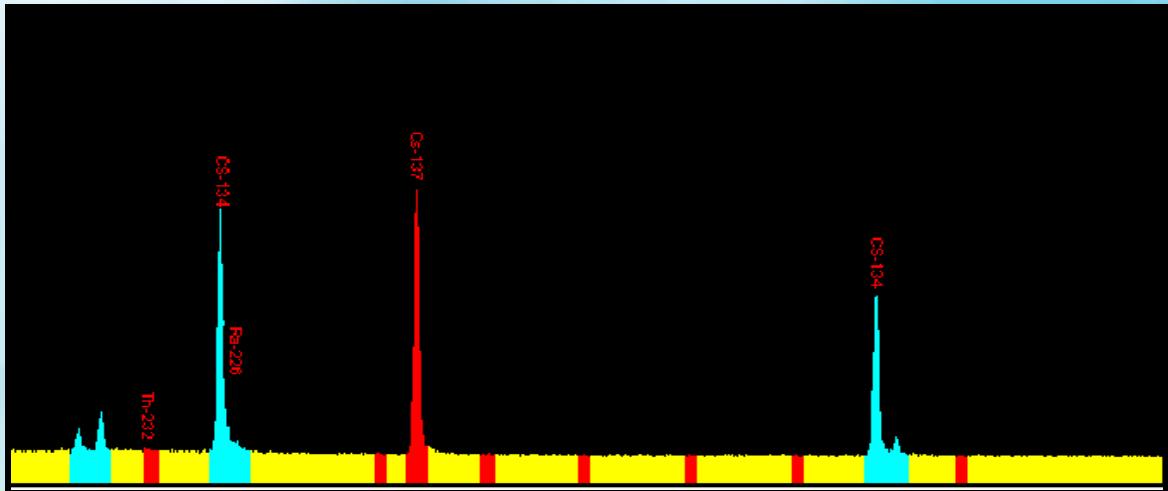

මෙම පද්ධතියේ ප්‍රධාන උපකරණය වන්නේ අනාවරකය (Detector) වන අතර ඒවා විවිධ ආකාරයෙන් තිබා ඇත. අධික වටිනාකමින් යුතු ලෝහ දුව්‍ය වලින් සාදා ඇති ඉහළ පාරිඹුද්ධතාවයකින් යුත් ජ්‍රේමේනියම (High purity germanium - HPGe) වශයෙන් හඳුන්වන අනාවරක වර්ගය මගින් වඩාත් තිවැරුව මෙම ගැමා විකිරණ විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කළ හැකිය. සාම්පල තුළ තිබෙන විකිරණ පිටකරනු ලබන විකිරණයිලි මුලුද්‍රව්‍ය මගින් අදාළ ගක්ති මට්ටම් වලදී ගැමා ප්‍රෝටෝන පිටකරනු ලබයි. මෙලෙස පිටකරනු ලබන ගැමා ප්‍රෝටෝන් අනාවරකයේ ඇති ජ්‍රේමේනියම පටලය මත ගැටීමෙන් පසු එම ගැමා කිරණයේ ගක්ති මට්ටම හා සමගාමීව සංයුත්වක් නිකුත් කරනු ලැබේ.

මෙසේ නිකුත් කරනු ලබන සංයුත්වන් විස්තාරකය (amplifier) හරහා පරීක්ෂණක මෘදුකාංග ඔස්සේ ගැමා වර්ණාවලියක් බවට පත්කරයි. මෙහිදී නිකුත් කරනු ලබන සංයුත්වන් පාථක්කාරක (counts) වශයෙන් අදාළ විකිරණයිලි මුලුද්‍රව්‍ය ගැමා ගක්ති මට්ටම් වලට සමගාමීව ප්‍රස්ථාර ගත කෙරේ. එම ගැමා වර්ණාවලිමානයේ අදාළ සාම්පලයේ අන්තර්ගතව ඇති ගැමා විකිරණ පිටකරන මුලුද්‍රව්‍ය පිළිබඳව ගුණාත්මක මෙන්ම ප්‍රමාණාත්මක දත්ත අන්තර්ගත වේ.

මෙම කුමවේදය යටතේ සාම්පල වල I-131 යන විකිරණයිලි මූලද්‍රව්‍ය පරීක්ෂාවට ලක්කර ඒවායේ අඩංගු I-131 ගුණාත්මකව හා ප්‍රමාණාත්මකව විශ්ලේෂණය කළ හැකිය. එළෙස පරීක්ෂා කරනු ලැබූ අයඩින් සාම්පලයක ගැමා වර්ණාවලියක් පහතින් දක්වා ඇත.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලකක්ති මණ්ඩලය සතුව පවතින මෙම තුළතන තාක්ෂණය මගින් මෙවැනි ආකාරයේ මිනිසාට හා පරිසරයට අනිතකර අපද්‍රව්‍ය වල අන්තර්ගත විකිරණයිලිතාව නිවැරදිව ගණනය කළ හැකිය. විකිරණයිලි ද්‍රව්‍ය මගින් පරිසරයට හෝ එහි සංසටක වලට හානි වූයේ දැයි සැක සහිත අවස්ථා වලදී එම පාරිසරික සංසටක අප රසායනාගාරය මගින් විශ්ලේෂණය කරනු ලබන අතර ඒවායේ දත්තයන් මගින් පරිසරයට සිදුව තිබෙන හානිය ගණනය කළ හැකිය. එමෙන්ම අවශ්‍ය ඕනෑම අයෙකුට පුද්ගලිකව ද අප ආයතනයට පැමිණ අයදුම් කිරීම මගින් මෙවැනි පරීක්ෂණ සිදු කර ගත හැකිය.

**මෙම විශ්ලේෂණ සේවාව සිදුකිරීමට හැකියාව පවතින
ISO 17025 මගින් ප්‍රතිතනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකාවේ
පවතින එකම රසායනාගාරය ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක
බලකක්ති මණ්ඩලය සතුව පවතී.**

තිලකා අත්තනායක මිය (තාක්ෂණික නිලධාරීනි)
ජේව විද්‍යාත්මක අංශය
ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලකක්ති මණ්ඩලය

මුදල තුවා විශ්ලේෂණය සඳහා විශේෂීන වූ XRF ක්‍රමවේදය

ගක්ති අපකිරණ X-කිරණ ප්‍රතිදිජ්‍යිති (Energy-Dispersive X-Ray Fluorescence" ED-XRF) ක්‍රමවේදය යනු පරමාණුක බලක්ති මණ්ඩලයේ, ජේව විද්‍යාත්මක අංශය තුළ 2001 වර්ෂයේදී ස්ථාපනය කරන ලද ඉතා වටිනා වූ විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයකි. මෙය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා අන්තර් ජාතික පරමාණුක ගක්ති ඒජන්සියේ තාක්ෂණික සහයෝගීතාවය ලබා දෙන ව්‍යුහාතියක් මගින් තාක්ෂණික හා මුළු සහාය ලබා ගන්නා ලදී. තවද මේ සඳහා වූ විශේෂ ව්‍යුහාතියක් නාජ්‍රික විශ්ලේෂණ තාක්ෂණය හා උපයෝගීතාව (Development and Utilization of Nuclear Analytical Technology, SLR/2/2005) නමින් ආරම්භ කරන ලද අතර එය, මෙම තාක්ෂණ ක්‍රමවේදය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා මෙන්ම නිසි ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ද විශාල වශයෙන් ප්‍රයෝගනවත් විය. ED-XRF විශ්ලේෂණ පද්ධතිය විශේෂීන වූ උපකරණ කිහිපයකින් සමන්වීතය. X-කිරණ තළය (X-Ray tube, Rich-seifert මාදිලිය), සාම්පල් රුධ්‍යනය (Sample holder with Secondary target assembly) හා Si (Li) අනාවරකය (Detector) වශයෙනි.

ED-XRF ක්‍රමවේදය වඩා කාර්යක්ෂම ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන බොහෝ විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේද XRF විද්‍යාගාරය තුළ මේ වන විට ස්ථාපනය කර ඇත. මෙම ක්‍රමවේද X-කිරණ විමෝවනය හා සම්පූර්ණ ගක්තිය ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කරන අතර AXIL-QAE, P.Kump ක්‍රමවේදය, QXAS-BFP ලෙස දළ වශයෙන් හඳුන්වා දිය තැක්. ඒ අනුව විවිධ වූ පර්යේෂණ ව්‍යුහාතින් සඳහාත් විශ්ව විද්‍යාල, කර්මාන්ත, රාජ්‍ය හා රජ්‍ය නොවන අයතන සඳහා අවශ්‍ය විශ්ලේෂණ සේවා සැපයීම සඳහා මෙම ED-XRF ක්‍රමවේදය මේ වන විට සක්‍රීය දායකත්වය ලබා දෙනු ලැබේ.

වර්තමානයේදී XRF විද්‍යාගාරය මගින් ලබා දෙනු ලබන සේවාවන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇතුළු.

- කොමිෂන් පොහොර සාම්පල් වල ඇති බැර ලෝහ සංයුතිය විශ්ලේෂණය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන්වනු ලබන ලෝහ දුෂ්‍රි, කම්ලි වල අඩංගු කොමියම් (Cr) ලෝහ ප්‍රතිගතය ගණනය කිරීම.
- අපනයනය කරනු ලබන තේ කොල සාම්පල් වල අඩංගු rare earth ලෝහ ගණනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාව අවට වෙරල කළාපයෙන් ලබා ගන්නා අවසාදිත රොන්මඩ (Sediment) සාම්පල වල වූ බැර ලෝහ විශ්ලේෂණය කිරීම.

XRF විද්‍යාගාරය තුළ ස්ථාපනය කර ඇති ගක්ති අපකිරණ X-කිරණ ප්‍රතිදිජ්‍යිති උපකරණ පද්ධතිය (XRF System)

මිට අමතරව ED-XRF ක්‍රමවේදය ජාතික මට්ටමේ පර්යේෂණ ව්‍යුහාතින් සඳහා ඉතා කාර්යක්ෂමව යොදා ගනු ලැබේ. බණිජ වැළැ ගවේෂණය සඳහා වූ ව්‍යුහාතියක් මේ සඳහා නිදසුන් වශයෙන් දැක්විය ඇති අතර එහිදී ලබා ගත් පර්යේෂණ දත්ත කිහිපයක් පහත වගුව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

Element	Iron ore	Zircon (coarse)	Zircon (fine)	Rutile (Coarse)	Rutile (fine)	Garnet	Ilmenite	Monazite	Quartz	Raw sand
					Wt. %					
Ca	-	3.3 ± 0.1	0.9 ± 0.2	-	-	2.4 ± 0.1	0.23 ± 0.04	0.6 ± 0.1	11.9 ± 0.1	1.0
Ti	1.1 ± 0.2	11.0 ± 0.1	12.2 ± 0.1	67 ± 1	65 ± 1	6.08 ± 0.05	36.0 ± 0.2	1.05 ± 0.03	0.66 ± 0.03	26.0 ± 0.3
Mn	-	-	-	-	-	1.1 ± 0.1	0.59 ± 0.02		0.013 ± 0.02	0.31 ± 0.01
Fe	67.5 ± 0.3	1.49 ± 0.02	1.24 ± 0.02	0.48 ± 0.01	-	21.3 ± 0.2	20.8 ± 0.2	1.12 ± 0.03	0.98 ± 0.02	12.40 ± 0.05
					ppm					
Zn	503 ± 30	257 ± 16	216 ± 10	-	-	2905 ± 30	170 ± 12	1690 ± 30	-	309 ± 7
Pb	-	-	-	-	-	-	190 ± 8	1640 ± 40	-	97 ± 10
Sr	-	76 ± 5	25 ± 6	8.1 ± 0.5	-	31 ± 4	44 ± 2	80 ± 3	347 ± 2	93 ± 3
Y		278 ± 10	560 ± 10	12 ± 2	-	2020 ± 10	21 ± 2	4180 ± 30	-	102 ± 3
La	-	-	-	-	-	-	-	91560 ± 1400	-	-
Ce	-	2580 ± 500	11580 ± 950	-	-	-	-	166400 ± 1600	-	-
Pr		-	-	-	-	-	-	16560 ± 490	-	-
Nd		-	-	-	-	-	-	50940 ± 1900	-	-
Sm		-	-	-	-	-	-	6052 ± 440	-	-
Gd		-		-	-	-	-	3816 ± 500	-	-
Hf		3730 ± 500	7690 ± 100	-	-	800 ± 50	-	1353 ± 50	-	1350 ± 40
Th		234 ± 10	1180 ± 20	-	-	1730 ± 20	51 ± 4	29040 ± 100	-	140 ± 7
U		-	160 ± 10	37 ± 2	-	81 ± 7	-	873 ± 20	-	35 ± 7
Zr		120900 ± 300	266600 ± 570	5260 ± 12	3624 ± 10	19560 ± 34	1380 ± 4	53580 ± 210	92 ± 4	30560 ± 52

මෙයට අමතර තත්ත්ව පාලනය හා තත්ත්ව ආරක්ෂණය ED-XRF විද්‍යාගාරය කුල ක්‍රියාත්මක වේ. මේ මගින් විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයේ සියලුම අංශයන් අධික්ෂණය වන අතර අන්තර් ජාතික පරමාණුක ගක්ති ඒවාන්සිය මගින් පවත්වනු ලබන ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණ (Proficiency Test) සඳහා ද වාර්ෂිකව සහභාගී වෙනු ලැබේ.

ED-XRF මගින් විශ්ලේෂණ ප්‍රතිඵල ඉතා අඩු කාලයක් තුළ ලබා දෙන අතර පිරිවැය අවම වූ විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් අනෙකුත් විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේද අනිවාය යන විශ්ලේෂණයක් සහිත මෙම ක්‍රමවේදය ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයක පවතී.

එම්. සී. එස් සෙනෙවිරත්න මිය, වි.ඒ.වඩුගේ මහතා ලක්මාලි හඳුනුවනු ඇති ප්‍රතිපාදන මිය, සිසාරා සංඡිත මිය කරමාන්ත යෙදුවුම් හා ජේවු විද්‍යාත්මක අංශය ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

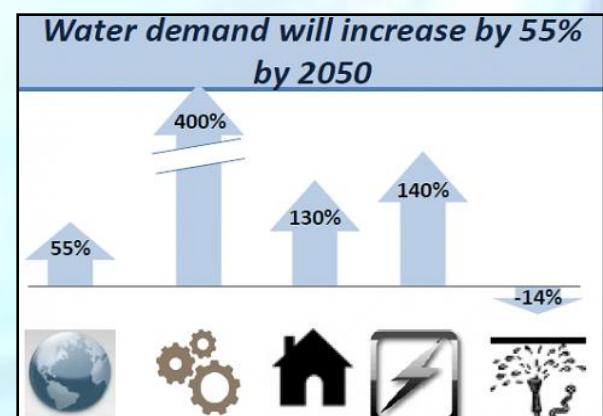
ජල සම්පත් කළමනාකරණයට ත්‍යුත්‍රීක තාක්ෂණය

ජලය මිහිපිට ජීවයට අත්‍යාවශ්‍යම සාධකයයි. ජලය නොමැතිව ජීවීන්ගේ මෙන්ම පරිසරයේ ද පැවැත්මක් නොමැත. පෑමිචි ගෝලයෙන් $\frac{2}{3}$ ක් පමණම ජලයෙන් වැසි පවතින අතර එයින් 97% ක් ම භාවිතයට ගත නොහැකි ලබන මිශ්‍ර ජලයයි.

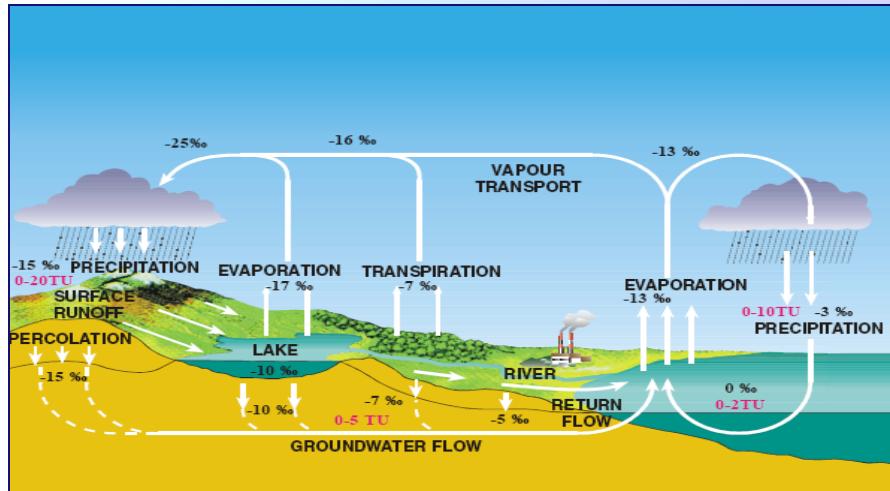
ඉත්‍රීසන් ජාතින්ගේ සංවිධානයේ සංඛ්‍යාලේඛන දත්ත වලට අනුව වසර 2050 වන විට ජනගහන ව්‍යාප්තිය 33% කින් පමණ ඉහළ යන අතර ජල අවශ්‍යතාවය (Fresh Water Demand) 55% කින් පමණ වැඩි වේ (රුපය 1). එමෙන්ම දැනට පවතින ජල සම්පතින් 1/3ක් පමණම ගුණාත්මක භාවයෙන් තොරව ප්‍රයෝගනයට ගත නොහැකි තත්ත්වයට පත්වේ. එමනිසා දැන් දැන්ම අප සතු ජල සම්පත නිසි ලෙස කළමනාකරණය නොකළහාන් තුදුරු අනාගතයේ දීම මිනිස් ජීවිත වලට මෙන්ම පරිසරයෙහි පැවැත්මට ද අතිමහත් තර්ජනයක් එල්ල කරනු ඇත.

දැනට ලෝකයේ ජලසම්පත් සම්බන්ධව අධ්‍යයනය කිරීමට විවිධ තාක්ෂණික උපක්‍රම භාවිතා කළත් සමස්ථානික ජල විද්‍යා සිද්ධාන්ත භාවිත කරමින් තුතල මෙන්ම තුළ පැවත්ත් සම්පත් සංරක්ෂණය කෙරෙනි අත්‍යාවශ්‍ය වන තොරතුරු සොයා ගැනීමට වැඩි අවධානයක් යොමුව ඇත. ජල අනුව තැනෙන මූලික එකකය වන හයිවුජන් භා ඔක්සිජන් යන මූලද්‍රව්‍ය වල විවිධ ස්කන්ධයන්ගෙන් යුත් ^1H , ^2H , ^3H (හයිවුජන් ඩියුටියෝම් භා වේරියෝම්) හා ^{17}O , ^{18}O සමස්ථානික වල බලපෑම තිසා විවිධ ස්කන්ධයන්ගෙන් යුත් ජල අනු තැනෙන අතර මෙවා ජල වතුයේ විවිධ අවස්ථා වල දී එකිනෙකට වෙනස් ලෙස හැසිරේ. එම ජල අනුවල ආවේණික හැසිරීම නිසා තුතලයේ විවිධ ස්ථානවල පතනයන්හි ඇති සමස්ථානික සංයුතින් එම ප්‍රදේශවලට ආවේණික ලෙස පවතී (රුපය 2). එය සමස්ථානික ජල විද්‍යාවේ මූලික සිද්ධාන්තය ලෙස භාවිතා කරයි.

යම් ප්‍රදේශයකින් වාෂ්පීකරණය සිදුවීමේදී බරින් අඩු හයිවුජන් භා ඔක්සිජන් සහිත ජල අනු මූලින්ම වාෂ්ප ලෙස පිටවන අතර බරින් වැඩි අනු සාපේක්ෂව පසුව පිටවේ. පතනයේදී එය විලෝමව සිදුවේ.

රුපය 1

රූපය 2 - ජල වතුය

මුළුරමිහක ස්ථාන සහ කාලගුණික සාධක එනම් පරිසරයෙහි උෂ්ණත්වය හා ආර්ද්‍රතාවය මෙන්ම ජල වාෂ්ප වල සමතුලිතතාවය මත ද වෙනස්වේ. සමස්ථානික සංයුතිය් මැනීම සඳහා සමස්ථානික අනුපාත සේකන්දේහේද වර්ණාවලය (Isotope Ratio Mass Spectroscopy - IRMS) කාලයක් තිස්සේ යොදාගත් අතර ලේසර් තාක්ෂණය හාවිතයෙන් කරලියට පැමිණි "Liquid Water Isotope Analyzer" (LWIA) උපකරණය මගින් මෙම මිණුම් ක්‍රම පහසුවෙන් හා අඩු වියදුම්න් වර්තමානයේ සිදු කළ හැකිය.

මෙලෙස ලබා ගන්නා මිනුම එනම් සමස්ථානික සංයුතිය අදාළ ජල සාම්පලයේ හා අන්තර්ජාතිකව පිළිගත සම්මත (Standard) ජල සාම්පලයක සමස්ථානික අනුපාත වල වෙනස, සම්මත ජල සාම්පලයෙහි සමස්ථානික අනුපාතයට සාම්ප්‍රාප්‍රාත් ඉදිරිපත් කෙලේ. එමෙන්ම මෙම සංයුතිය බෙල්ටා (‰) ලෙස හඳුන්වන අතර මෙය "per mill" (‰) අගයෙන් ප්‍රකාශයට පත්වේ. නිරද්‍යිත සම්මත ජල සාම්පලය (reference standard) ලෙස "Vienna Standard Mean Ocean Water (VSMOW)" ලොව පුරා හාවිත කරයි.

යම් ජල සාම්පලයක අඩු 18O සමස්ථානික සංයුතිය පහත සමිකරණයේ ආකාරයට දැක්විය හැකිය.

$$\delta^{18}\text{O} = \left[\frac{(\text{18O} / \text{16O})_{\text{Sample}} - (\text{18O} / \text{16O})_{\text{VSMOW}}}{(\text{18O} / \text{16O})_{\text{VSMOW}}} \right] \times 1000 \text{ ‰}$$

එමෙන්ම බියුටිරියම් එනම් 2H සමස්ථානික සංයුතියද ඉහත සමිකරණයේ ලෙසම දැක්විය හැකිය.

18O හා බියුටිරියම් යන ස්ථායි සමස්ථානික වලට අමතරව ස්වාභාවිකව පවතින අස්ථායි සමස්ථානිකයන් වන ව්‍යුතියම් (³H), ¹⁴C, ⁸¹Kr ද ස්වහාවිකව පවතින ³⁴S, ¹⁵N, ²²²Rn, ³⁷Cl, ⁸⁷Sr වැනි සමස්ථානික ද කෘතිමව සකසා ගන්නා ¹³¹I, ⁸²Br, ¹⁹⁸Au, ¹³⁷Cs, ²¹⁰Pb සමස්ථානික ද හු ජල විද්‍යාවේ හාවිතයන් (යෙදීම්) සඳහා බහුලව යොදා ගැනීම්.

භාවිත / යෙදීම	සමස්ථානික
හුගත ජල තියැදි වල මූලාරමින ජලපෝෂක ප්‍රදේශ හා ජල මූලාගු කිහිපයක සංයෝෂනයන් සෙවීම, හු ජලය ප්‍රතිඵාරෝපණය වන යාන්ත්‍රණය සෙවීම.	$^2\text{H}, ^{18}\text{O}, ^3\text{H}, ^{13}\text{C}$
හු ගත ජලයෙහි වයස, ප්‍රතිඵාරෝපන වේගය හා දිගාව.	$^3\text{H}, ^{14}\text{C}$
හුගත ජල ප්‍රහව වලට නයිලේට .මුහුදු ජලය ක්ෂේර පිවින් හා වෙනත් අපද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර වී ඇති විට ඒවායේ මූලාගු හා ලවණ මිශ්‍ර විමේ යාන්ත්‍රණය සෙවීම.	$^2\text{H}, ^{18}\text{O}, ^{13}\text{C}, ^{34}\text{S}, ^{15}\text{N}$
හුතල හා හුගත ජල ප්‍රහව අතර අන්තර් සම්බන්ධතා සෙවීම.	$^2\text{H}, ^{18}\text{O}, ^3\text{H}, ^{14}\text{C}, ^{13}\text{C}$
ජලාග හා ඒවායේ වේලි වල ඇතිවන කාන්දුවීම් හා ජලාග වල රොන් මඩ තැන්පත් විමේ සිගුතාවය සෙවීම.	$^2\text{H}, ^{18}\text{O}, ^3\text{H}, ^{222}\text{Rn}, ^{131}\text{I}, ^{82}\text{Br}, ^{198}\text{Au}, ^{137}\text{Cs}, ^{210}\text{Pb}$
උණුජල උල්පත් වල ජල මූලාගු ඒවායේ හා පාඨාණ ජලය සමග දක්වන අන්තර් සම්බන්ධතාවය සෙවීම.	$^2\text{H}, ^{18}\text{O}, ^3\text{H}, ^{14}\text{C}, ^{13}\text{C}, ^{34}\text{S}$
පොලොව අභ්‍යන්තරයෙහි එලා ඇති ජල තල හා තෙල් ප්‍රවාහනය කරන නල වල ප්‍රග්‍රැම් විමේ සෙවීම.	^{131}I

පසුගිය දැකයෙක කාලය තුළ සමස්ථානික ජල විද්‍යා සිද්ධාත්මක යොදාගත්තිම් මෙරට තුළ පවතින ජල සම්පත් කළමනාකරණය හා සංරක්ෂණය සඳහා ව්‍යාපෘතින් රාකියක්ම ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය සිදු කර ඇත.

මෙවා අතර,

- වියලි කළාපයේ දෙහිඅත්තකෙන්ඩිය, නිකවැව, කැබේතිගොල්ලැව, පදවිය ආදි ප්‍රදේශ වල පැතිර පවතින භදුනා නොගත් වකුග්‍රී රෝගයට හේතුකාරක වන ජල මූලාගු හා එම ප්‍රදේශ වල හුගත ජලයෙහි සංයෝෂනය වන යාන්ත්‍රණය සෙවීම.
- යාපන අර්ධද්වීපයේ හු ජලය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන තොරතුරු සෙවීම සහ ලවණ මිශ්‍ර විමේ යාන්ත්‍රණය සෙවීම.

3. පුත්තලම ප්‍රදේශයෙහි ඇති භූගත ජල මූලාශ්‍ර වල කයිනත්වය වැඩිවීමට බලපාන හේතුකාරක සෙවීම.
4. ගෞගරී වැව හා කැළණී ගගෙහි සුපෝෂණය මූලික වූ ජල දුෂ්ණය සඳහා බලපාන හා ප්‍රහව හදුනාගැනීම.
5. නිරිත දිග හා ර්කාන දිග වර්ෂාවෙහි සමස්ථානික සංයුතියෙහි වෙනස්වීම අධ්‍යනය කිරීම මතින් රට තුළ ජල පද්ධතිවල හැසිරීම අධ්‍යනය කිරීම සඳහා සමස්ථානික දත්ත රස් කිරීම. මෙමගින් ඉදිරි කාලගුණ විපර්යාස පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගත හැකිවනු ඇත.
6. මත්තාරම, මුරුන්කන් ජල පද්ධතියෙහි භූගත හා භූතල ජලයෙහි හැසිරීම හා ජලයේ කයිනත්වය වැඩි වීමට හේතුවන යාන්ත්‍රණය සෙවීම.
7. මොරගහකන්ද, බෝට්ඩිලන්ඩ් ආදි විදුලි ව්‍යාපෘති ආස්‍රිත ප්‍රදේශ වල එම ජලාශ තැනීමට පෙර එම ප්‍රදේශ වල භූ ජල හැසිරීම අධ්‍යනය කිරීම සහ එම දත්ත අනාගතයේදී වේලි වල ආරක්ෂණය සඳහා හාවිත කළ හැකිවීම.

මෙලෙස අනාගත පරපුරට පිරිසිදු ජල සම්පතක් ලබාදීමට මෙම ජල කළමනාකරණයට අදාළ නවීන තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් පරයෝෂණ පැවැත්වීම හා එම දැනුම හා තාක්ෂණය මෙරට රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන වලට ලබාදීම අපගේ පරම යුතුකමයි.

කකිලා ප්‍රියදර්ශී මිය (විද්‍යාත්මක නිළධාරීනි)
සමස්ථානික ජලවිද්‍යා අංශය
ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

ප්‍රවීකිරණ තාක්ෂණයේ නැතුවම් බැර විකිරණ මාත්‍රාමිතිය

ප්‍රවීකිරණය ඇතුළු විකිරණ යොදාගනීමින් සිදුකරන විවිධ ක්‍රියාකාරකම් වලදී, නිරාවරණය වූ හෝ අවශ්‍යෝගුණය කළ විකිරණ ප්‍රමාණාත්මකව මැන ගැනීම මූලික අවශ්‍යතාවයක් වේ.

මෙහිදී එක් එක් පර්යේෂණ අවධි වලදී හෝ නිෂ්පාදන මට්ටම් වලදී විකිරණ ප්‍රමාණය මැනීම විකිරණ මාත්‍රාමිතිය ලෙස හඳුන්වයි. විකිරණ මාත්‍රාමිතියේදී යම් පදාර්ථයක් අවශ්‍යෝගුණය කරගනු ලබන විකිරණ ප්‍රමාණය හා රට දක්වන ප්‍රතිච්ඡලයෙන් එම මූලුදුවයේ සංයෝගීතාය, බන්ධන ස්වරුපය හා ඉලෙක්ට්‍රොනික වින්‍යාසය මත පදනම් වේ. මේ නිසාවෙන් ඉහත සඳහන් කළ කාර්ය ක්‍රියාවලි සැලසුම් වන්නේ විකිරණ මාත්‍රාමිතික දත්තයන් විශ්ලේෂණයෙනි. විකිරණ පිරිසැකසුම්

තාක්ෂණයේදී ද විකිරණ මාත්‍රාමිතික පද්ධතියක් හා පිළිවෙත් හඳුන්වාදීම මූලික අවශ්‍යතාවයක් වන්නේ එබැවිනි.

විකිරණ මාත්‍රාව (Dose)

විකිරණ වලට යම් පදාර්ථයක් නිරාවරණය වීම හේතුකොට එම පදාර්ථයට සම්ප්‍රේෂණය වන ගක්තිය විකිරණ මාත්‍රාවයි. ද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රැම එකක ස්කන්ධයක් ජ්‍රේල් එකක ගක්තියක් උරා ගනී නම් එය ග්‍රේලේකක එකක (1 Gy = 1J/kg) යනුවෙන් මෙහිදී හාවිතා වේ.

විකිරණ මාත්‍රාමිතිය (Dosimetry) හා එහි අරමුණු

විකිරණ මාත්‍රාව මිනුමිකරණය විකිරණ මාත්‍රාමිතිය වේ. එහි ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ පදාර්ථයට සම්ප්‍රේෂණය වූ විකිරණ ගක්තිය නිර්ණය, මාත්‍රාවෙහි සීසුතාවය හා ව්‍යාප්තිය හඳුනා ගැනීමයි.

බොසිමිටර (Dosimeters)

බොසිමිටර යනු විකිරණ මාත්‍රාමිතික පද්ධතියක ප්‍රධාන සංරචනයයි. ඒවා සනු හෝ ද්‍රව්‍ය අවස්ථාවේ පවතින ද්‍රව්‍ය වේ. විශ්ලේෂණ තත්ත්වයන් යටතේ බොසිමිටර අවශ්‍යෝගුණය කළ විකිරණ මාත්‍රාව අනුකූලව ප්‍රතිච්ඡල දක්වයි. නිදසුන් ලෙස සාන්දුණයේ හෝ වර්ණයේ හෝ උෂ්ණත්වයේ විවෘතයක් පෙන්වුම් කරයි. එක් එක් බොසිමිටර වර්ග හාවිත කළ හැකි තත්ත්ව, ආවරණය කළ හැකි මාත්‍රා පරාස හා බොසිමිටර ප්‍රතිච්ඡලය මිනුම් කරනු ලබන ආකාරය අනුව වෙනස් වේ.

දුව තත්ත්වයේ බොසිමිටර (Liquid Dosimeter systems)

මෙවා කුඩා කුප්පි (ampoules/ vials) වල ගබඩා කළ ජලිය හා කාබනික දාවන වේ. එම දාවන වල ඇති විශේෂීත සංසටකයන් විකිරණ ගක්තිය උරා ගැනීමත් සමග මුළු ආකාරයෙන් වෙනස්වූ ප්‍රහේදයක් බවට පරිවර්තනය වේ.

ශ්‍රී කේ බොසිමිටර (Fricke dosimeters) යනු ආම්ලික මාධ්‍යයේදී ගෙරස් අයනයේ [Fe(II)] විකිරණ ප්‍රේරිත ඔක්සිකරණය පදනම් කරගත් දුව රසායනික බොසිමිටරයකි. මෙම දාවනය ගෙරස් ඇමෝනියම් සල්ගෙවි, ගෙරස් සල්ගෙවි හා සල්ගියුරික් ඇසිඩ් වල එකතුවකි. එහිවූ Fe(II) අයන විකිරණ නිරාවරණය නිසා Fe(II) අයන බවට ඔක්සිකරණය වේ. මේ නිසා පද්ධතියෙහි ප්‍රකාශ අවශ්‍යෝගණය (optical absorbance) වෙනස් වන අතර එය විකිරණ මාත්‍රා පරාමිතිය ලෙස හාවිතයට ගැනෙයි. ආකේ බොසිමිටර 40-400 Gy මාත්‍රා පරාසයක් ප්‍රමාණයට යොදා ගතී.

සෙරස් සෙරස් සල්ගේට් බොසිමිටර (Ceric-Cerous sulfate dosimeters) යනු ආම්ලික මාධ්‍යයේදී සෙරස් අයනයේ [Ce(IV)] විකිරණ ප්‍රේරිත ඔක්සිහරණය පදනම් කරගත් දුව රසායනික බොසිමිටරයකි. එහිවූ සෙරස් [Ce(IV)] අයන විකිරණ නිරාවරණය නිසා සෙරස් [Ce(III)] අයන බවට ඔක්සිහරණය වේ. නිරාවරණයට පෙර හා පසු ගොඩනැගෙන [Ce(IV)] අයන සාන්දුණයේ අන්තරය බොසිමිටර ප්‍රතිචාරයට හේතු පාදක වේ. සෙරස් සල්ගේට් වල මුළු සාන්දුණය මත මැනිය හැකි මාත්‍රා පරාසය වෙනස් වන අතර සාමාන්‍යයෙන් 1-200 kGy ලෙස දැක්විය හැකියි.

එතනේදී මොනොක්ලොරෝ බෙන්සීන් බොසිමිටර (Ethanol-monochlorobenzene dosimeters) සමන්විත වන්නේ ජලිය මධ්‍යසාර මාධ්‍යයේ පවතින මොනොක්ලොරෝබෙන්සීන් (C₆H₅Cl) දාවනයකි. මෙහිදී විකිරණ නිරාවරණයන් සමග නිපදවෙන හසිඩරාක්ලොරික් අම්ලය H⁺ හා Cl⁻ ලෙස විස්වනය වී දාවනයේ පවතියි. ECB බොසිමිටර ප්‍රතිචාරය අනුමාපනය (titrimetry), වරණාවලිමිතිය (spectrophotometry) හා සන්නයනමිතිය (conductometry) වැනි ක්‍රම රාඛියක් යොදාගතිමින් විශ්ලේෂණය කරයි. මෙම වරශයේ බොසිමිටර 0.5 - 400 kGy විකිරණ මාත්‍රා පරාසයක් ආවරණය කරයි.

සණ තත්ත්වයේ බොසිමිටර (Solid Dosimeter systems)

මෙවා කාබනික හා ආකාබනික ස්ථාවරණය හෝ අස්ථාවරණය දුවායය වේ. ඇතැම් වීදුරු හා ඒලාස්ටික් වර්ග මේ යටතේ ලැයිස්තු ගතවේ.

PVC පටල අවරණ බහුඅවයවික දුවයකි. විකිරණ වලට හාජනය වීම නිසා එහි අසන්නාප්ත රසායනික බන්ධන සකස් වන අතර මේ නිසා පද්ධතියෙහි ප්‍රකාශ අවශ්‍යෝගණය (optical absorbance) වෙනස් වන අතර එය විකිරණ මාත්‍රා පරාමිතිය ලෙස හාවිතයට ගැනෙයි. PVC පටල බොසිමිටර 0.5-60 kGy මාත්‍රා පරාසයක් ප්‍රමාණයනයට යොදා ගතී. PMMA බොසිමිටර (Polymethylmethacrylate/Perspex dosimeters) වර්ග කීපයකි. බහුඅවයවික දුවා අඩංගු කරන වරණකයන් අනුව ඒවායෙන් ආවරණය කරනු ලබන මාත්‍රා පරාසයන්ද විවිධ වේ. විශ්‍රේෂණ අවශ්‍යෝගණය (Pecific absorbance) මෙහිදී යොදා ගනු ලබන පරාමිතිය වේ. රේඛියෝක්රොමික් පටල සුලබ සණ තත්ත්වයේ බොසිමිටර වරශයකි. B3 බොසිමිටර, FWT-60 බොසිමිටර, Gafchromic බොසිමිටර මේ කාණ්ඩය අයත්ය.

බොසිමිටර වර්ගයක් තෝරාගැනීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු යුතු. ප්‍රධානතම කරුණ වන්නේ අප විසින් ප්‍රවිතිරණය කරන ද්‍රව්‍යයේ හා බොසිමිටර වර්ගයේ ගක්ති අවශ්‍යතාවය කිරීමේ හැකියාව සමාන වීමයි. එවිට අදාළ ද්‍රව්‍යය අවශ්‍යතාවය කළ මාත්‍රාව පිළිබඳ වඩාත් නිවැරදි නිගමනයක් විකිරණ මාත්‍රාමිතිය (Dosimetry) මගින් ලබා ගත හැක. එමෙහි නිවැරදි මිනුමක් සඳහා බොසිමිටර වර්ගය ආවරණය කරන මාත්‍රා පරාශය, මාත්‍රා සිසුකාවය හා පවත්වා ගත යුතු තත්ත්වය අවධානයට පාතු කළ යුතුයි.

විකිරණ මාත්‍රාමිතියේ වැදගත්කම

විකිරණ යොදාගනීමින් සිදුකරන විවධ ක්‍රියාකාරකම වලදී අප බලාපොරොත්තු වන කාර්යයන් සාර්ථක කර ගත හැක්කේ අවශ්‍ය විකිරණ මාත්‍රාව නිවැරදිව ලබා දීමෙන් පමණි. රට අඩු විකිරණ මාත්‍රාවක් ලබාදීමෙන් බලාපොරොත්තු වන මට්ටමින් ප්‍රතිඵල නොලැබේ යාමක් සිදුවිය හැකිය.

උදාහරණ වශයෙන් විකිරණ පිරිසැකසුම් තාක්ෂණය උපයෝගී වන මෙවදා උපකරණ ජ්වානුහරණය දැක්විය හැකියි. අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු විකිරණ මාත්‍රාවකදී එහි වූ ක්ෂේ ජ්වින් සියල්ල විනාශ වීමක් සිදු නොවිය හැකිය. එමෙහින්ම රට වඩා වැඩි විකිරණ මාත්‍රාවක් ලබාදීමෙන් වැඩි ගක්ති ප්‍රමාණයක් උපකරණයට ලැබීම නිසා රට හානි වීම හෝ එය හාවිතා කළ හැකි වාර ගණන අඩු වීමක් සිදුවිය හැකිය.

මේ නිසා සියලුම විකිරණ යොදාගනීමින් සිදුකරන විවධ ක්‍රියාකාරකම වලදී, ඉතාමත් නිවරු විකිරණ මාත්‍රාවක් ලබා දීමෙන් එම කාර්යය සාර්ථකව ඉටු කර ගැනීම සඳහා විකිරණ මාත්‍රාමිතිය (Dosimetry) ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් මෙවලමකි.

අවලා ප්‍රියදරුගී මිය (විද්‍යාත්මක නිලධාරීනි)
ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය
ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

දැනුදියානු තු මොදුවේ න්‍යායීක තාක්ෂණ ආලිකාව

වර්තමාන ලෝක සමාජය, ආර්ථික, දේශපාලන බල තුළනය අහියස ආසියාව වෙත වැදගත් කාරය හාරයක් හිමි වී ඇත. මේ වසර 24 කට පමණ පෙර (1992 ට පෙර) ලෝකයේ මහා බලවතුන් දෙදෙනා වශයෙන් සැම කරුණක දීම කටයුතු කරනු ලැබූවේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය සහ සේවියාවේ රුසියානු සම්බුද්ධිය.

එහිදි ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය හා මිතුකිලිව කටයුතු කරනු ලැබූ රටවල් වූයේ එක්සත් රාජධානිය, ප්‍රංශය, බටහිර ජ්‍රීමනිය, කැන්ඩාව, ජපානය, ඉතාලිය, දකුණු කොරියාව, මස්ටේලියාව, දකුණු අප්‍රිකාව සහ සැක්නෑඩ්වියානු රටවල්ය. (නොර්වේ, ස්වේච්ඡය, ඩින්මාර්කය, පින්ලන්තය සහ අයිස්ලන්තය) ඒ අතර වේර්සෝ සම්මුතියට (Warsaw Convention) අනුව යම්න් සේවියාවේ රුසියානු සම්බුද්ධියට පැශ්පාතිව කටයුතු කරනු ලැබූ රටවල් වූයේ වීනය, උතුරු කොරියාව, පෝලන්තය, නැගෙනහිර ජ්‍රීමනිය, ඉන්දියාව සහ ලකින් ඇමරිකානු (කිසුබාව, වෙනිසියුලාව බ්‍රසිලය, ආර්ථන්ටිනාව ඇතුළුව) රටවල්ය.

ඒ අතර ලෝක ආරක්ෂාව සම්බන්ධව NATO (North Atlantic Treaty Organization) නමින් උතුරු ඇමරිකානු හා යුරෝපා රටවල එකමුතුවක් වේ. මෙහිදි ගනු ලබන සමහර තීරණ එක පාර්ශවීක ඇමරිකානු හා යුරෝපා රටවලට පමණක් හිතවාදී ලෙස ක්‍රියාත්මක විමක් සිදුවන බව බහුතර ලෝකයාගේ පිළිගැනීම වී තිබේ. එනමුදු 1992 වසරේ සිදු වූ සේවියාවේ රුසියානු සම්බුද්ධියට බැඳීමත් සමගම මෙම තත්ත්වය වෙනස් වන්නට සිදු විය. තවද න්‍යායීක අව් සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තිය ද මේ

සමගම වෙනස් වන්නට සිදු විය. වර්තමානය වන විට, එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලය (United Nations Security Council) නියෝජනය කරන පංච මහා බලවතුන් වනුයේ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය, ප්‍රංශය, රුසියාව සහ වීනය යන රටවල්ය. මේ සැම රටකටම න්‍යායීක අව් ගක්තිය ඇති අතර න්‍යායීක බලයෙන් විදුලිය නිපදවීම ඉතාමත් ප්‍රශස්ත මට්ටමෙන් සිදු කොට තම සංවර්ධන ඉලක්ක ජයගත් රටවල් වී තිබේ. එම රටවල පුරවැසියන්ගේ හොතික ජ්වන තත්ව දරුණකය ඉතාමත් ඉහළ මට්ටමේ පැවතිමද විශේෂ ලක්ෂණයකි.

රට අමතරව එම රටවලට න්‍යායීක විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන අධිවේගි දුම්රිය පද්ධති (Nuclear powered electrified train system) , ග්‍රවන් යානා නැවැත්විය හැකි න්‍යායීක බලයෙන් ක්‍රියාකරන විශාල නාවික යානා (Nuclear Powered Air craft carriers), න්‍යායීක බලයෙන් ක්‍රියාකරන සඩුමැරින (Nuclear Powered Submarines), න්‍යායීක බලයෙන් ක්‍රියාකරන අයිස්කඩ්න නාවික යානා (Nuclear Powered Ice breakers) සහ න්‍යායීක බලයෙන් ක්‍රියාකරන රොකට් යානා (Nuclear powered rockets) ඇත.

ගුවන් යානා 60 ක් පමණ නැවැත්විය හැකි න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන විශාල නාවික යාත්‍රා, ඔහුම සාගරයක් මැද කානීම වරායක් බදු වේ. රට සමගාමීව ගුවන් යානා ඉහළ නැවැම්මටත්, පහලට බැස්ස වීමටත් සූඩ්සු බාවන පථයින් ඒවා සමන්විත වන අතර න්‍යුත්වික ප්‍රතිකාරක 02 න් ක්‍රියාත්මක වේ. Nuclear Powered Air craft carriers ඉහත රටවල් 05ම සතුවේ. රට අමතරව කිලෝමීටර් 1000ට වැඩි න්‍යුත්වික ස්කන්ධ කිලෝමීටර් 30,000 හෝ රට වැඩි දුරකට යොමු කළ හැකි දිගු දුර මිසයිල ගක්තියද ඉහත කි රටවල යුතු ගක්තිය දෙගුණ තෙගුණ තොට ඇත.

මෙට සමගාමීව පසුගිය වසර කිහිපය තුළ අප අසල්වැසි ඉන්දියාවද ගුවන්‍යානා නැවැත්විය හැකි න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන විශාල නාවික යාත්‍රා

(Nuclear Powered Air craft carriers), න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන සංඛ්‍යාව (Nuclear Powered Submarines) සහ න්‍යුත්වික ස්කන්ධ කිලෝමීටර් 30,000 හෝ රට වැඩි දුරකට යොමු කළ හැකි දිගු දුර මිසයිල ගක්තියද තමන් සතු බව ඔප්පුකර ඇත. මේ තුළින් ඉන්දියාව උත්සාහ කළේ එක්සත් ජාතිය්‍යේ ආරක්ෂක මණ්ඩලය තුළ පංච මහා බලවතුන්ට අමතරව තම රට සඳහා ද ආසනායක් දිනා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමයි. මෙහිදී ඉන්දියාවේ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳව සියුම් විශ්ලේෂණයක යෙදීමට අප හට සිදු වේ.

අද දින ඉන්දියාව ද එකතුව BRICS (Brazil, Russia, India, China, South Africa) නමින් එකමුත්වක් ගොඩනගා ගෙන තිබේ. මේ තුළින් ගෙන ඇති ප්‍රධාන තීරණයක් වනුයේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳුමේදී භාවිතා වන මුදල් ඒකකය වන ඇමෙරිකානු බොලරය වෙනුවට ඒ ඒ රටවල මුදල් ඒකක යොදා ගෙන තුන්වන පාර්ශවයක මැදිහත් වීමින් තොටව ස්වාධීන ප්‍රතිපත්තියක පිහිටා කටයුතු කළ යුතු බවයි. එමෙන්ම පසුගිය දායකය තුළ දැවැන්ත ආරක්ෂක ප්‍රවර්ධනයක් සාක්ෂාත් කරගත් රටවල් 05ක් මේ තුළ නියෝගනය වීමද බටහිර රටවල ඇස් අරවන සිදුවීමක් බවට පත්ව තිබේ.

එනමුදු විනය සහ ඉන්දියාව අතර සියුම් වූන් සූක්ෂම වූන් තරගකාරීත්වයක් ඇති බව ලෝකයේ සියලු දෙනාම දන්නා රහස්‍යයි. මන්ද යත් අනෙකුත් ආසියාතික රටවල වෙළඳපොල සොයා යන ගමනේදී මෙම රටවල් 02 අතර ඇතිවී තිබෙන තරගකාරී ස්වභාවයයි. මේ සියලු දෙය රග දැක්වෙන හුමිකාව තුළ තීරය පිටුපස රග දැක්වෙන සැබැ යථාර්ථය නම්, න්‍යුත්වික බල ගක්තාවය තුළින් ඉදිරි සාර්ථක පිමි ජයගැනීමට විනය සහ ඉන් දියාව තුළ ඇති දිග කාලීන යොදා වැඩ පිළිවෙළ වේ. අද දින විනය සහ ඉන්දියාව දැවැන්ත වශයෙන් න්‍යුත්වික බලයෙන් විදුලිය නිපදවීමට යොමුව ඇති අතර වර්තමානය වන විට වැඩිම ප්‍රමාණයක් න්‍යුත්වික බලාගාර ඉදි වෙමින් පවතින්නේද මෙම රටවල් 02 තුළ වීම සුවිශ්චත්වයකි.

1939-1945 සමයේදී සිදුවූ දෙවන ලෝක යුද්ධයත් සමග ප්‍රථම වරට න්‍යුත්වික බෝමබලල බියකරු බව ලොවට තහවුරු කරමින් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් ජපානයේ “හිරෝෂීමා සහ නාගසාකි” ප්‍රදේශවලට බෝමබ අතහරින ලදී. මේ සමග සිදුවූ විනාශයත් සමග ලොව පුරා රටවල දේශපාලන න්‍යායකයින් හා විද්‍යාත්මක අතර පර්මාණුක යෙදුවීම් සම්බන්ධව තීරණයක් සාකච්ඡා ඇති විය.

න්‍යුත්වික විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන අධ වේග දුම්රිය පදනම්

ගුවන් යානා නැවැත්විය හැකි න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන විශාල නාවික යාත්‍රා

න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන සංඛ්‍යාවීන

න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන අයිස්ස්කඩ් නාවික යාත්‍රා

න්‍යුත්වික බලයෙන් ක්‍රියාකරන රාක්ටි යාත්‍රා

එළඹෙන් 2005 වසරේ ජූලි මස 18 වන දින ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ ඉන්දියාව අත්සන් කළ සිවිල් න්‍යුත්වික ගිවිසුම (123 Nuclear Agreement) ඉදිරියට ගෙන යමින්, Westinghouse Nuclear Electric Company සහ General Electric සමාගම් ඉන්දියාව තුළ න්‍යුත්වික බලාගාර ඉදි කිරීමට දැනටමත් කැමැත්ත පල කොට ඇත.

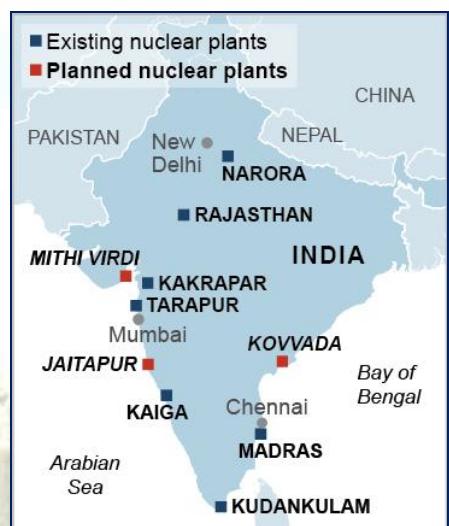

දකුණු ඉන්දියාවේ කුඩාන්කුලම් න්‍යුත්වික බලාගාරය

රට අමතරව ප්‍රංශයේ "අරීවා" (Areva) සමාගම සමග මෙගා වොට් 1650 ක බාරිතාවයෙන් යුතු න්‍යුත්වික බලාගාර (Evolutionary Power Reactors - EPR) 06ක් මහාරාශ්ට ප්‍රාන්තයේ "ඡිතපුල්"වල ඉදි කිරීමටත්, General Electric සමාගම සමග "අන්දා" ප්‍රදේශයේ "ග්‍රිකාකුලම්වල" මෙගා වොට් 1350 ක බාරිතාවයෙන් යුතු න්‍යුත්වික බලාගාර (Economically Simplified Boiling Water Reactors – ESBWR) 06ක් ඉදි කිරීමටත්, Westinghouse Nuclear Electric සමාගම සමග "ගුරුට" ප්‍රාන්තයේ "මෙතිවිරුද්" ප්‍රදේශයේ මෙගා

වොට් 1100 ක බාරිතාවයෙන් යුතු න්‍යුත්වික බලාගාර (Adavanced Passive – AP 1000 Reactors) 06ක් ඉදි කිරීමටත් දැනටත් ගිවිසුම් අත්සන් කොට ඇත. තවද ඉන්දියා රජය න්‍යුත්වික බලාගාර සඳහා යුතු පෙරේනියම් ඉන්ධන ලබා ගැනීමට කැනඩාව, ඔස්ට්‍රේලියාව, දකුණු අල්ංකාව, රුසියාව සහ නැම්බියාව සමග ගිවිසුම් අත්සන් කොට ඇත. න්‍යුත්වික අපද්‍රව්‍ය සම්මත ප්‍රමිතින්ට යටත්ව සුරක්ෂිත ලෙස කළමණාකරනය සඳහාත් භාවිතා කළ න්‍යුත්වික ඉන්ධන නැවත ප්‍රතිසික්‍රිම සඳහා තාක්ෂණ සහයෝගය ලබා ගැනීමටත් රුසියාව සමග ගිවිසුම් අත්සන් කොට ඇත.

මෙම අතර ඉරානය තම ප්‍රථම න්‍යුත්වික බලාගාරය වන "බුෂර්" න්‍යුත්වික බලාගාරය ("Bushehr Nuclear Power station") තුළින් විදුලි බලය නිපදවීමට යන ගමනේදී බටහිර රටවල් රට එරෙහි වන තත්ත්වයක් උදාවී ඇත. එනුමදු රුසියාව සහ විනය යන රටවල සහයෝගය මත මේ සම්බන්ධව ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය ප්‍රවාන ප්‍රමුඛ බටහිර රටවල විරෝධය නිර්පාක වී ඇත. "බුෂර්" න්‍යුත්වික බලාගාරය ඉදි කිරීම සිදු කරනු ලැබුවේ රුසියාවේ "Rosatom" සමාගම විසිනි. 1974 වසරේදී ජර්මනියේ "සිමන්ස්" (Simens) සමාගමට අනුබද්ධව "බුෂර්" න්‍යුත්වික බලාගාරය ඉදි කිරීම ආරම්භ කළද 1979 වසරේදී ඇතිවු ඉරාන ඉස්ලාමීය විෂ්ලවයන් සමග ඉදිකිරීම කටයුතු වලින් එම සමාගම ඉවත් විය. එහෙන් 1995 වසරේදී ඉරාන රජය විසින් රුසියාවේ "Rosatom" සමාගම සමග මෙහි ඉදිකිරීම කටයුතු නිම කර ගැනීමට ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලදී. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2011 වසරේදී මෙහි විදුලිය ජනනය කිරීම ආරම්භ විය.

ඉන්දියාවේ න්‍යුත්වික බලාගාර විසින් ඇති අපුරුදු දැක්වන සිනියම

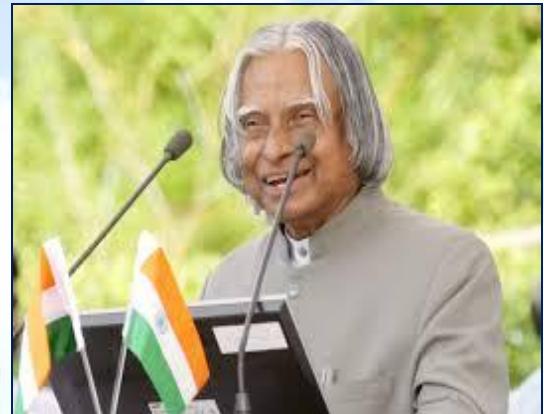
"කුඩාන්කුලම්" න්‍යුත්වික බලාගාරය දකුණු ඉන්දියාවේ තම්ල්නාඩු ප්‍රාන්තයට අයත් "තිරුනෙල්වේල්" දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටුවා ඇත. "කුඩාන්කුලම්" න්‍යුත්වික බලාගාරයේ සිට ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ලේපිටිය ප්‍රදේශයට ඇතිදුර කිලෝ මීටර 224 ක් පමණ වෙයි. රුසියාවේ "Atom Export (Rosatom)" සමාගම සමග එකතුව ඉදිකිරීම නිමවා ඇති මෙම න්‍යුත්වික ප්‍රතික්‍රියාකාරකය, මෙගා වොට් 1000 ක බාරිතාවෙන් යුතු සම්පිළිත ජල ප්‍රතික්‍රියාකාරක (Pressurized Water Reactor - PWR). එනම්, (Vodo Vodyanoi Energetichesky Reactor - VVER" : Water – Water – Power Reactor") බාණ්ඩයට අයත් න්‍යුත්වික ප්‍රතික්‍රියාකාරකයකි.

ඊට අමතරව පසුගිය සමයේදී දකුණු ඉන් දියාවේ කුඩාන්කුලම් න්‍යායීක බලාගාරය සම්බන්ධ පාරිසරික ගැටළු ඇති බවත් එය දකුණු ඉන්දියාවේ පුද්ගල ජ්‍යෙෂ්ඨයට බලපාන ආකාරයත් සම්බන්ධව දැවැන්ත උද්‍යෝගයන් ඇති විය. මෙම දැවැන්ත උද්‍යෝගයන් පසුපස ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ සේකුන්ධින්වියානු රටවල් ආසිනව ත්‍යාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සිටින බව ඉන්දියාවේ හිටපු අග්‍රාමාත්‍ය මං මෝහන් සිං මහතා ප්‍රකාශ කර තිබුණි. “කුඩාන්කුලම්” න්‍යායීක බලාගාරය ඉදි කිරීම සිදු කරනු ලැබූවේද රුසියාවේ “Rosatom” සමාගම විසිනි. මේ තුළින් ප්‍රථම සහ දෙවන අදියර යටතේ මෙගා වොට් 1000 ක බාරිතාවයෙන් යුතු විදුලි බලාගාර 02ක් ඉන්දිය විදුලි සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතියට එකවිය. තවත් මෙගා වොට් 1000 ක බාරිතාවයෙන් යුතු න්‍යායීක බලාගාර 02ක් දැනුවත් මෙම සේර්පානයේ ඉදි කෙරෙමින් පවතියි. බහුවාරික, බහු සංස්කෘතික, විවිධ සමාජ ගැටළුවලින් ගහන වූ ලේඛකයේ විභාගතම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රට ලෙස සැලකෙන ඉන්දියාව තුළ කුඩාන්කුලම් න්‍යායීක බලාගාරය යථාර්ථයක් බවට පත් වීම ශ්‍රී ලංකිකයින් ලෙස අප භෞදිත් අධ්‍යනය කළ යුතුය.

තවද පකිස්පානයේ “කරවිච්” සහ “ලාභෝර්” නගර කේත්ද කොට ගෙන න්‍යායීක බලාගාර 04 ක් ත්‍යාත්මක වන අතර න්‍යායීක සේර්පානය කිලෝමීටර් 1500 ක් හේ ඊට වැඩි දුරකට යොමු කළ හැකි දිගු දුර මිසයිල ශක්තියද කමත් සතු බව පකිස්පානය ඔප්පුකර ඇතු. හෝතික විද්‍යාව වෙනුවෙන් 1979 වසරේදී නොබේල් ත්‍යාගය දිනාගත් ආචාර්ය අඩුඩුල් කළාම් පකිස්පානයේ න්‍යායීක වැඩිසටහන් පියා ලෙස සලකනු ලැබේ. එමෙන්ම පකිස්පානයේ ආචාර්ය අඩුඩුල් කදිර් බාන් විසින් උතුරු කොරියාවට සහ සිරියාවට න්‍යායීක තාක්ෂණය සම්බන්ධ රහස්‍ය තොරතුරු ලබා යුත්තේ යැයි වෙදිනා ලැබේ කළක් නිවාස අඩස්සියේ පසුවිය.

ඊට අමතරව ඉන්දියාවේ බටහිර බෙංගාලයේ කළේකටා නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 130 ක් පමණ තුදුරින් “ගංගානම්” නදියේ ජලය සිසිල කාරකයක් ලෙස යොඳා ගෙන න්‍යායීක බලාගාරයක් තැනීමට බංග්ලාදේශය තීරණය කොට ඇත. රුසියාවේ “Rosatom” සමාගම, බංග්ලාදේශය සමග මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු තිරි කර ගැනීමට ශිවිෂුම් අත්සන් කරන ලදී. මෙනයින් බලන කළ ඉන්දියාව පමණක් නොව මුළු ඉන්දිය උප මහද්වීපයම න්‍යායීක තාක්ෂණය තුළින් සංවර්ධන විප්ලවයකට යුතු නම් වෙතින් සිටින මොජොක ශ්‍රී ලංකිකයින් වශයෙන් අප සැම ඉදිරි දැකිය තුළ මෙම සුවිශේෂී වූ න්‍යායීක තාක්ෂණය වෙත විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. තවද මෙම මානුෂී තාක්ෂණය (න්‍යායීක බලයෙන් විදුලිය නිපදවීමට) ශ්‍රී ලංකාවේද ඉදිරි සංවර්ධන ඉලක්ක ජයගැනීමට ඉවහල්කර ගත යුතු ආකාරය ගැන සිතා බැලිය යුතුය.

“අන්ති” න්‍යායීක මිසයිලය සහ “අජ්සරා” වනුදිකාව නිර්මාණය කළ ඉන්දියාවේ හිටපු ජනාධිපති ආචාර්ය අඩුඩුල් කළම් (1931 - 2015)

මලින්ද රණවිර මහතා (විද්‍යාත්මක නිලධාරී)

කර්මාන්ත යොදුවුම් අංශය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

ද්විතියික පාසල් සඳහා න්‍යායීක විද්‍යාව හා තාක්ෂණ විෂය හඳුන්වාදීමේ ජාතික වැඩ සටහන

තොරතුරු තාක්ෂණ යුගයේ සිට දෙමුහුම් යුගය (Hybrid Age) කරා පිය නගින වත්මන් ලෝකය ඉදිරියේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සාක්ෂාත් කිරීම සඳහා අභියෝග රෝගක් ඇත.

දාරාව හැඳුරීම සඳහා යොමුවන සංඛ්‍යාවේ අඩුවීමක් දැකිය හැකි සේම න්‍යායීක විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ අධ්‍යාපනය ලබා දීම සහ ඒ සඳහා සිපුන් යොමු විම ඉතාමත් අඩු මට්ටමක පවතින අතර එම ක්ෂේත්‍රයට පුද්ගලයින්/පිරිස ආකර්ෂණය කරගැනීම හා රඳවා තබා ගැනීමේ ගැටළු පවතී.

වත්මන් මේනිසා තම එදිනේදා ජ්වන කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී න්‍යායීක විද්‍යාව හා තාක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ නොදැනුවත්වම අත්වේදී. එයට හේතුව න්‍යායීක විද්‍යාව හා තාක්ෂණය යනු බලශක්තිය නිපදවීම සඳහා පමණක්ම නොව මෙවදා හා යොඩා ක්ෂේත්‍රය, ආහාර නිෂ්පාදනය

හා සංරක්ෂණ ක්‍රියාවලිය, පරිසර හා මානව ආරක්ෂණ කටයුතු, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය, කෘෂි කර්මාන්ත හා පර්යේෂණ ප්‍රාග්ධනය ආදි ක්ෂේත්‍ර තුළ බහුලව හාවිතා වීමයි. වර්තමානයේ ගෝලිය ජ්වන තත්ත්ව හා සමාද්‍යීය ඉහළ නැංවීමට මෙකි තාක්ෂණය මහඟ පිටුවහලක් වුව ද එහි වැශයෙන් ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව සාමාන්‍ය ජන සමාජයට ඇත්තේ ඉතාමත් අල්පමාත්‍ර වූ දැනුමකි. නමුත් න්‍යායීක විද්‍යාව හා තාක්ෂණයේ යෙදුවුම් අන්තර්භාෂ්‍යක යැයි දුර්මතයක් ඉතා ඉහළින් සමාජය තුළ මුළු බැසගෙන ඇති බව දක්නට ලැබේ.

මෙම තත්ත්වය වෙනස් කර න්‍යායීක ක්ෂේත්‍රයේ වටිනාකම පිළිබඳ කරුණු සමාජ ගත කිරීම සඳහා පාරදාශකා, සම්බන්ධ හා නිවැරදිව ඉලක්ක කරගත් අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවය මතුවෙම්න් පවතී. මේ සඳහා ඉලක්ක ගත කණ්ඩායම ලෙස 6, 7, 8, 9, 10, 11 වසර සිපුන් දැක්වීය හැක. අධ්‍යාපනයේ ද්විතියික අවධිය තුළදී මෙවැනි සුවිශේෂී විෂය ක්ෂේත්‍රයන් හඳුන්වා දුන් විට ඒ පිළිබඳ වැඩිදුර අධ්‍යාපනයට සිපුන් නැගුරුවීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථාව ඉහළය. එසේම අදාළ විෂය කරුණු සිපුන්ගේ සිත් ඇදගන්නා අන්දමට විවිධ ක්‍රියාකාරකම් ඔස්සේ විෂය පරිභාෂිත ලෙස ලබා දීමට කටයුතු කිරීම වඩා වැශයෙන් වේ.

කාලීන

මෙම කරුණු පාදක කරගනීමින් ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලකක්ති මණ්ඩලය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමග එක් වේ ඉදිරි වසර 5 තුළ ප්‍රථම වැඩ පිළිවෙළක් දියත් කිරීමට කටයුතු සම්පාදනය කරමින් පවතී.

කිරීම සඳහා සිංහල හා ඉංග්‍රීසි හාජා ද්‍රීත්වයෙන් වැඩමුළ දෙකක් මහරගම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතන පරිග්‍රයේදී පැවැත්විණි.

මේ සඳහා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ කළාප සම්බන්ධීකරණ නිළධාරීන් 05 දෙනෙකු, සහකාර අධ්‍යක්ෂක (විද්‍යා) 55 දෙනෙකු, ගුරු උපදේශකවරුන් 17 දෙනෙකු, ගුරුවරුන් 08 දෙනෙකු හා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථාන කළමනාකරුවන් 03 දෙනෙකු සහභාගි විය.

ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය වැඩසටහන සිදු කරගෙන යාමට අන්තර්ජාතික පරමාණු බල ඒඡන්සියේ විශේෂයැයින් වන ජේන් අභායා මහත්මිය, මහාචාර්ය ඉමතෝ තක්සී මහතා හා වක්මිරෝ ටොච් මහතා සිය සම්පත් දායකත්වය ලබා දෙත ලදී. මෙම වැඩමුළවේ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක උපකරණ කට්ටල වන වලා කුටිර ඇටවුම්, Mr. Gamma මාන අන්තර්ජාතික පරමාණු බල ඒඡන්සියෙන් ලබා දුන් අතර ගයිගර මූලගණක කට්ටල ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලකක්ති මණ්ඩලයේ විද්‍යායැයින් විසින් නිපදවන ලදී.

මේ සඳහා සම්පත් දායකත්වය ලබා දුන් විද්‍යාත්මක අතර කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ හොඳික විද්‍යා අධ්‍යනයන් මහාචාර්ය ඒ. ආර්. ඩී. රෝස්සා මහතා, න්‍යුත්වික විද්‍යා අධ්‍යනයන් මහාචාර්ය පාලි මහවත්ත මහත්මියද විය.

එසේම කොළඹ ජාතික රෝහලේ විශේෂයෙන් වෙදා අරුණ පල්ලේවත්ත, විදුලිබල මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන ඉංජිනේරු බුද්ධික සමරසේකර, ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති නියාමන සභාවේ අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් අතිල් රංගිත් යන මහත්වරුන් ද සම්පත් දායකයින් ලෙස මෙම වැඩසටහනට දායක විය. ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය නියෝජනය කරමින් එහි අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල්

සිරිල් කාසිගේ, නියෝජන අධ්‍යක්ෂකවරුන් වන ප්‍රසාද මහකුමාර හා වම්පා දිසානායක සහ විද්‍යාත්මක තිළඳාරී ප්‍රියංග රත්නායක, නිරාකා රත්තවීර යන මහත්ම මහත්මින් දේශන හා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් හරහා තම දැනුම ලබා දීමට කටයුතු සිදුකරන ලදී. මෙම වැඩසටහන සිදු කරගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් කැපවී තම සහයෝගය තොමසුරුව ලබා දෙන අධ්‍යාපන අමාත්‍යෘෂ්‍යයේ විද්‍යා අධ්‍යක්ෂකතුමන් වන එම්. ඩී. විජුලසේන මහතාට විශේෂ ස්තූතියක් පුදකල යුතු.

වැඩමුළුව සහභාගි වූ නිළධාරීන්ගෙන් මේ සඳහා ඉහළ ප්‍රතිචාරයක් ලැබුන අතර ඉදිරියේදී මෙවැනි වැඩමුළු පලාත් මට්ටමින් සිදු කරගෙන යාම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් බව ඔවුන්ගේ

අදහස විය. එසේම න්‍යායෝගික විද්‍යා හා තාක්ෂණ විෂය ද්විතියික පාසල් සඳහා ඇතුළත් කිරීම අතවශ්‍යයෙන් සිදු කළ යුතු හෙයින් ඒ සඳහා ක්‍රමවත් පුළුල් වැඩපිළිවෙළක අවශ්‍යතාවය පෙන්වා දෙන ලදී.

ඉහත වැඩමුළුවන් ලැබූ ප්‍රතිචාර අනුව යමින් කළාප වශයෙන් අධ්‍යාපන අමාත්‍යෘෂ්‍යය දැනුවත් කිරීමේ ආදරු වැඩමුළුවක් 2016 වසරේ දෙසැම්බර් මස මධ්‍යම පලාතොදි සිදු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය එළඹෙන 2017 වසර තුළදී මෙම කටයුතු තවත් පුළුල් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර අධ්‍යාපන අමාත්‍යෘෂ්‍යයේ විද්‍යා ගාබාව සමග අවබෝධතාවකට එළඹීමට සාකච්ඡා සිදු කරමින් පවතී.

උත්තරා පෙරේරා මිය (විද්‍යාත්මක නිළධාරීනි)

ජාත්‍යන්තර සහයෝගිකා අංශය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

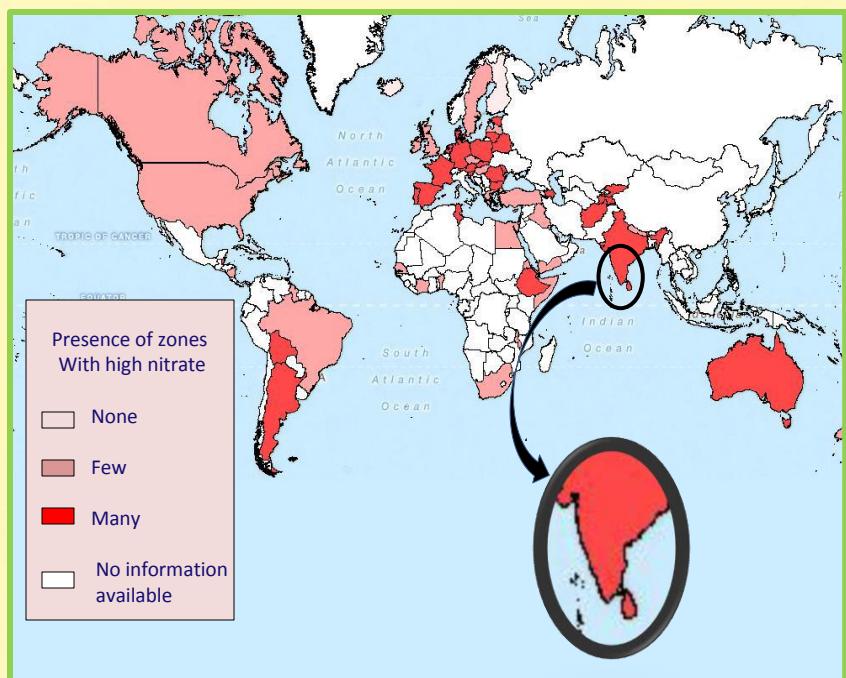
පානීය ජලයේ නයිට්‍රෝට්‍රුම් අවම කිරීමට විකිරණ තාක්ෂණයෙන් විසඳුමක්

මැත කාලීන ජනගහන වර්ධනයක් සමගම මිනිසුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතාවයක් වන ආහාර නිපදවීමේ අවශ්‍යතාවය මත නයිට්‍රෝට්‍රුම් අඩංගු කෘෂි රසායනික පොහොර හාවිතය ලොව පුරා සිසු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත.

නවීන කෘෂි රසායනික පොහොර වල අන්තර්ගත වන පුදාන රසායනික සංස්ටකයක් වන නයිට්‍රෝට්‍රුම් (NO_3^-) මගින් මිනිසාට අහිතකර නිදන්ගත හා ක්ෂේක සංකුලතා ඇති සෞඛ්‍ය ගැටළ රසක් ඇති කරන බවට පර්යෝගන මගින් සනාථ කර ඇත. නයිට්‍රෝට්‍රුම් අඩංගු කෘෂි රසායනික පොහොර හාවිතය නිසා භූගත ජලය දූෂණය වීමේ ප්‍රවණතාවය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර, අන්තර්ජාතික භූගත ජල සම්පත් අධ්‍යන මධ්‍යස්ථානයේ 2012 (International Groundwater Resources Assessment Centre –

IGRAC, 2012) ලේක ව්‍යුත්ත භූගත ජල තොරතුරු පද්ධතියට (Global Groundwater Information System - GGIS) අනුව භූගත ජලයේ අධි නයිට්‍රෝට්‍රුම් සාන්දුණයක් අඩංගු වන රටවල් අතරට ශ්‍රී ලංකාවද ඇතුළත්ව තිබේ.

ලේක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට (World Health Organization – WHO, 2004) හා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ (Sri Lanka Standards for Potable Water – SLS 614:2013) පානීය ජල ප්‍රමිතින්ට අනුව පානීය ජලයේ නයිට්‍රෝට්‍රුම් සාන්දුණය 50 mg/L වඩා නොවැඩී විය යුතු අතර ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ පරිසර ආරක්ෂණ ඒප්තන්සියට (Environmental Protection Agency - EPA) අනුව එම අගය 10 mg/L ට වඩා අඩු විය යුතුය.

කෘෂි රසායනික පොහොර වලට අමතරව ඩුගත ජලයට තයිලෙට එකතුවන අනෙකුත් මාර්ග ලෙස මළ අපදුව්‍ය පද්ධතින්, සත්ත්ව අපදුව්‍ය, කාර්මික අපදුව්‍ය, ආහාර පිරිසැකසුම් අපදුව්‍ය හා අපරුල කළමනාකරණයේදී බැහැර කරන ද්‍රව්‍යයන් ද දැක්වීය හැකිය. තයිලෙට අධිසාන්දුණෙයක් සහිත ජලය පානය කිරීම නිසා මිනිසාට මුහුණ පැම්ව සිදුවන සෞඛ්‍ය ගැටළු අතර ප්‍රධානම ගැටළු ලෙස තිල් දුර උපත් සිදුවීම හා පිළිකා ඇතිවීම හදුනා ගෙන ඇත.

තයිලෙට අඩංගු ජලය මාස වේ අඩු දැරුවන්ගේ ගරීරගත වීමෙන් හම තිල් පැහැවීම හා සමේ ආසාන්මිකතා ඇති වීම සිදුවන අතර මෙම රෝග තත්ත්වය වර්ධනය වීමෙන් හා තිසි ප්‍රතිකාර නොකිරීමෙන් අධිමුර්ජා තත්ත්වයට (Coma) පත්වීම හෝ මරණය පවතා සිදු විය හැකිය. තිල් දුර උපත් ඇතිවීමේ අවධානම අධික ප්‍රදේශ ලෙස කෘෂි කාර්මික කටයුතු බහුල ලෙස සිදු කරන කළුපිටිය හා යාපනය අර්ධද්වීපය හදුනා ගෙන ඇත.

තවද, යම් පුද්ගලයෙකු තයිලෙට අඩංගු ජලය දීර්ශ කාලීනව හාවිතයට ගැනීමෙන් ආමාගයික, මූත්‍රාගයික හා බචවැල් ආස්‍රිත පිළිකා සඳුම්මෙ ඉහළ අවධානමක් පවතී.

මෙවැනි මිනිසාට අනිතකර සෞඛ්‍ය ගැටළු වලට අමතරව ජලාග වල තයිලෙට සාන්දුණය අධික ලෙස ඉහළ යාම නිසා ජලාග වල සුපෙෂ්ඨණ තත්ත්ව ඇති වීම ඉතා උගු උගු පාරිසැක ගැටළුවක් බවට පත් වේ ඇත. මෙහිදී පාවතන ජලපත ගාක අධිවර්ධනය වීම නිසා ජලාග තුළ නිරවායු තත්ත්වයක් ඇතිවීම සිදු වන අතර එමගින් ජලපත පිවිත්ගේ පැවැත්මට හානිකර තත්ත්වයන් ඇති වේ. මෙවැනි සුපෙෂ්ඨණ තත්ත්වයන් ඇති වූ ජලාග ලෙස කොත්මලේ, කාසල්‍රී, කණ්ඩලම, තුවර වැව හා තිසා වැව ආදි ජලාග හදුනා ගෙන ඇත.

තයිලෙට වල ඇති අධික ජල දාව්‍යතාවය සහ ජලය තුළ පහසුවෙන් ව්‍යාප්ත වීමේ හැකියාව

යන හොතික ගුණ හේතුවෙන් ජලයේ දියවී ඇති තයිලෙට ජල පද්ධති වලින් සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කිරීම අපහසු කාර්යයක් වේ ඇත. එසේම තයිලෙට වල ඇති අධික තාපස්ථානිකාවය හේතුවෙන් ජලය තැබැවීමෙන් පමණක් පානිය ජලයේ ඇති තයිලෙට ඉවත් කර ගැනීමද නොහැකිය. එබැවින් තුළ දුගත ජලයේත් එමගින් පානිය ජලයේත් තයිලෙට සාන්දුණය අවම කර ගත හැකි ප්‍රධානම ක්‍රමය වන්නේ ඔක්සිජිනයයි. දැනට ලෝකයේ තයිලෙට සාන්දුණය අවම කර ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රම හාවිතා කරන අතර ඒ සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වන බැවින් ආර්ථිකමය ලෙස සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා එම ක්‍රම වාසිදායක නොවේ.

ඉහත කරුණු සලකා බැලීමෙන් පසු ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයේ විකිරණ පිරිසැකසුම් ඒකකය මගින් නයිට්‍රෝ ඔක්සිහරණය කළ හැකි නැතේ අංගු අධියෝගණය කරන ලද බහු අවයවික සංයෝගයක් විකිරණ බද්ධ කිරීමේ තාක්ෂණය මගින් නිපදවන ලදී. මේ සඳහා නොවියන ලද එතිලින් බහුඅවයවිකය විසින් දවතන ලද ප්‍රොප්ලින් බහුඅවයවික අඩංගු කෙදි සහිත රේදී කඩකට (Nonwoven Polyethylene / Polypropylene Fabric) ඇක්ලින් අම්ලය (Acrylic Acid) ගැමා විකිරණ හාවිතයෙන් බද්ධ කිරීම සිදු කරන අතර ඉන් පසු මෙම බද්ධ කරන ලද රේදී කඩකට නැතේ ප්‍රමාණයේ අංගු අධිපෝෂණය කිරීම රසායනික ක්‍රියාවක් මගින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම නැතේ අංගු සහිත විකිරණ බද්ධය සිදු කළ බහුඅවයවික රේදී කඩ පහත රුපයෙහි දක්වා ඇත.

විකිරණ බද්ධය සිදු කළ රේදී කඩ

නැතේ අංගු සහිත විකිරණ බද්ධය සිදු කළ රේදී කඩ

මෙම රේදී කඩ යොදා ගනිමින් ජලයේ දියවී ඇති නයිට්‍රෝ ඔක්සිහරණය කර ඇමෝනියා වායුව බවට පත් කිරීමෙන් ජලයේ දියවී ඇති නයිට්‍රෝ ප්‍රමාණය අඩුවීම ඇමෝනියා ඉලෙක්ට්‍රොචියක් මගින් ප්‍රමාණාත්මකව තිරික්ෂණය කළ හැකි අතර මෙහිදී පැය 24ක කාලයක් තුළ ජලයේ දියවී ඇති නයිට්‍රෝ ප්‍රමාණයෙන් 97% කට වඩා ඔක්සිහරණය මගින් ඉවත් කර ගත හැකි බව දැනට කරන ලද පර්යේජන මගින් පෙනී ගොස් ඇත. මෙම ඔක්සිහරණ ක්‍රියාවලියේදී විමෝචනය වන ඇමෝනියා වායුව ක්ලෝර්නිකරණය කිරීමෙන්, ජලය පිරිසිදු කිරීමේ සංයෝගයක් ලෙස හාවිතා කරන ක්ලෝරෝ-ඇමේන් (NH₂Cl) නිපදවීම සඳහා යොදා ගත හැකිය. එබැවින් පරිසරයට අහිතකර කිසිවක් මෙම නයිට්‍රෝ ඔක්සිහරණ ක්‍රියාවලියට හාවිතා මොකරන අතර ඔක්සිහරණ ක්‍රියාවලියේදී ද පරිසරයට කිසිදු අහිතකර ද්‍රව්‍යයක් එකතු නොවේ.

එලෙසම මෙය නිපදවීම සඳහා දැඟය යුතු පිරිවිය ද ඉතා අවම අගයක පවතී. එබැවින් මෙය අඩු පිරිවැයකින් යුත් පරිසර හිතකාමී නිපැයුමක් ලෙස පානීය ජලය පිරිසිදු කිරීම සඳහා යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පර්යේජන කටයුතු ජේරාදෙනීය විශ්වවිද්‍යාලය සමග එකාබද්ධව සිදු කරමින් පවතී.

සඳුනි රත්නායක මිය (විද්‍යාත්මක නිළධාරීනි)

විකිරණ පිරිසැකසුම් අංශය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

ශ්‍රී ලංකා බහිර සැලැන් වැළැන් නිස් ප්‍රයෝගන ගතිවූ

විරල පාංශු මූලදුව්‍ය (Rare Earths Elements – REE)

විරල පාංශු මූලදුව්‍ය (Rare Earths Elements – REE)

යනු පෙළේ ප්‍රෘථිමියේ දක්නට ලැබෙන මූලදුව්‍ය සමුහයකි. ඒවා තුනත තාක්ෂණයේ දිනැතිවම බැරි මූලදුව්‍ය සමුහයක් බවට පත්වී ඇත.

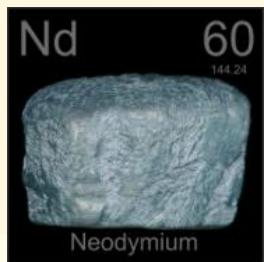
හා විද්‍යුත් රසායනික ගුණ උපයෝගී කරගෙන සකස් කර ගත හැකි නිවේන තාක්ෂණික මෙවලම සඡැල්ලේ වීම, පරිසරයට මුදාහරිනු ලබන අපදුව්‍ය අවම වීම, ගක්තිය (විදුලිය) වැය වීම අවම වීම හා කාර්යක්ෂමතාවයන් වැඩි වීම, ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වීම, කල් පැවැත්මෙන් වැඩි වීම හා තාපයට මරෝත්තු දීම ආදි ගුණයන්ගෙන් යුත්ත වේ. මෙම REE යොදාගෙන නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තාක්ෂණික කුම/මෙවලම් ලෝක ආස්ථිකයේ වර්ධනයට මෙන්ම මිනිසාගේ පිවන මට්ටම ඉහළ තැබ්මෙන් උපයෝගී වී ඇත. ආවර්තිතා වගුවේ ලැන්තනයිඩ් ලෙස සැලකෙන මූලදුව්‍ය පහලෙව හා ඒවායේ රසායනික ගුණ වලින් යුත් ස්කැන්සියම් (Sc) හා සිටිරියම් (Y) ද අඩංගුව මූලදුව්‍ය 17 ක් REE ගනයේ ලා සැලකේ.

මොනොසයිට් (Monosite)

රතු-දුමුරු වර්ණයකින් යුත් පොස්පේට් ගණයට අයත් බනිජයකි, මොනොසයිට් (Monosite). මෙහි විරල පාංශු මූලදුව්‍ය අඩංගු වේ.

නියෝජිතියම් (Neodymium-Nd)

විරල පාංශු මූලදුව්‍යයක් සේ සැලකෙන මෙම මූලදුව්‍යය ප්‍රහාල ස්ථිර වූමිහක (Strong Permanent Magnets) නිශ්පාදනයේදී හාවිතා කරන වැදගත් කොටසකි. අන් ගෙන යා හැකි කුඩා උපකරණ ලෙස වැඩි දියුණු කර ඇති සෙල්ගෝන්, කුඩා CD Player, කුඩා පරිගණක හා අති නිවේන ගුම පද්ධතින් (Coned System) යනාදිය දැනට හාවිතා කරන ස්වරුපයෙන් (කුඩා ලෙස) නිරමාණය කිරීම සඳහා මෙම මූලදුව්‍යයන් බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් වී ඇත.

යුරෝපියම් (Europium-Eu)

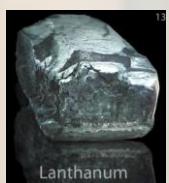

මෙය අතිගය සුවිශේෂී ලාක්ෂණික ගුණාංග වලින් යුත් විරල පාංඡ මූලද්‍රව්‍යයකි. මෙම මූලද්‍රව්‍යට ඉලෙක්ට්‍රොන හෝ UV කිරණ අවශ්‍යතාවය වූ විට එමගින් ඇසින් දැකිය හැකි දීප්තියක් නිකුත් කරනු ලබයි. මේ නිසා මෙම මූලද්‍රව්‍ය TV හා පරිගණක වැනි වර්ණ තිර නිශ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනේ. යුරෝපියම් මූලද්‍රව්‍ය - ග්ලෝරසන්ස් බල්බ නිශ්පාදන හාවිතයට ගැනෙන අතර එමගින් 75%ක සක්තියක් ඉතිරි කරගත හැකි බව සෞයා ගෙන ඇත.

අර්බියම් (Erbium)

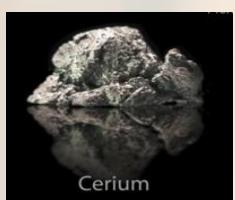

සුවිශේෂී ප්‍රකාශ (ආලෝක) ගුණාංග වලින් යුත් මෙම මූලද්‍රව්‍ය ප්‍රකාශ තන්තු ඇසුරින් ඇති දත්ත හා තොරතුරු සම්ප්‍රේශනය සඳහා වූ කාර්යයේදී යොදා ගැනේ. (Long Range Fiber optics data transmission).

ලැන්තනම් (Lanthanum-La)

මෙම මූලද්‍රව්‍ය පෙට්ටෝලියම් පිරිපහද කිරීමේ කරමාන්තයේදී උත්ප්‍රේරකයක් (catalyst) ලෙස හාවිතා කරමින් එම ක්‍රියාවලියේදී හාවිතා කෙරෙන සක්ති ප්‍රමාණය 10%කින් පමණ අඩු කිරීමක් සිදු කරනු ලබයි.

සිරියම් (Cerium-Ce)

ස්වාහාවිකව බහුල ලෙස පවතින විරල පාංඡ මූලද්‍රව්‍යයකි. පරිසර හිතකාම් වූ පරිසර දීපණය අවම වූ පද්ධතින් නිරමාණයේදී බෙහෙවින් හාවිතා කරන මූලද්‍රව්‍යයකි. සිරියම් ඔක්සයිඩ් හා අනෙක් සිරියම් සංයෝග උත්ප්‍රේරක වගයෙන් යොදා ගනිමින් මහා පරිමාණ කරමාන්ත (පෙට්ටෝලියම් පිරිපහද) වලදී

වායුගේලයට නිකුත් වන සල්ගර ඩියොක්සයිඩ් වායු ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට උපකාරී වේ. මෙම මූලද්‍රව්‍යය බිසල් ඉන්ධන වල යොදා ගැනීම ක්‍රියා දහනයට උපකාර වන අතර ඉන්ධන කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කරයි.

වි.ඒ.වඩුගේ මහතා (අධ්‍යක්ෂක)

පෙශව විද්‍යාත්මක අංශය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

ඒදා මෙදා තුර හොඳම විද්‍යාත්මක සෞයාගැනීම් සියයෙන් එකක්

විකිරණයීලිතාවය

සෞයා ගත් වර්ෂය : 1901

කුමක් ද?

පරමාණු යනු පුරුණ සන් ව්‍යුහයක් හා, පදාර්ථයේ තිබිය හැකි කුඩාම ඒකකය නොවේ. එය කුඩා අනු කොටස් රාජියකින් යුතු වන බව.

සෞයා ගන්නා ලද්දේ ?

මාරි කියුරි විසින්

මෙය හොඳම සෞයා ගැනීම් සියයෙන් එකක් වන්නේ ඇයි ?

මාරි කියුරි විසින් සෞයා ගන්නා ලද ස්වාධාවික විකිරණයීලි මූල ද්‍රව්‍යයන් දෙක වන රේඛියම් හා පොලෝනියම් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවත් පත්, වාර්තා වලින් පිරි ඉතිරි ගියද, ඇය විසින් සිදු කරන ලද සත්‍ය සෞයා ගැනීම වූයේ “පරමාණු යනු පුරුණ සන් ව්‍යුහයක් හා, පදාර්ථයේ තිබිය හැකි කුඩාම ඒකකය නොවේ. එය කුඩා අනු කොටස් රාජියකින් යුතු වන බවයි” මෙම සෞයා ගැනීමත් සමගම පරමාණුක හා උප පරමාණුක අංශ සම්බන්ධ පර්යේෂණ සඳහා දොර විවර වූ අතරම පරමාණු කොටස් වලට බෙදා වෙන් කිරීම දක්වාම දියුණු විය.

කියුරි විසින් මෙබදු පර්යේෂණයක් සිදු කරන ලද අවධියේදී විකිරණ මගින් සිදුවිය හැකි අනතුරු ගැන කිසිදු හැමිලක් ලෝකයා වෙත නොවිය. මේ නිසාම පසු කාලීන දිවිය පුරාවටම ඇය විකිරණ නිසා ඇති වූ අයහපත් ලෙඩි රේග වලට ගොදුරු විය. එම විකිරණ ප්‍රමාණයන් කොතරමද යත් අද වන විට පවා ඇ හාවතා කළ සටහන් පොත් අධික ලෙස විකිරණ නිකුත් කරයි.

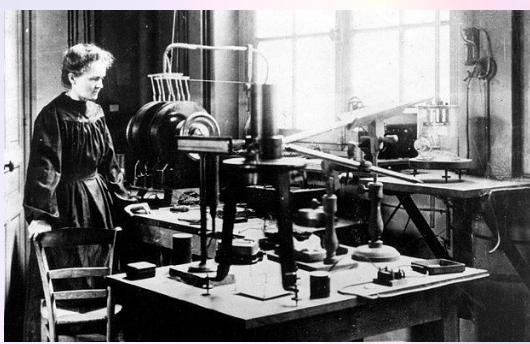
විද්‍යාවේ හැරවුම් ලක්ෂයක් ලෙස මාරි කියුරිගේ හැදැරීම් පිළිගැනී. ඇගේ සෞයා ගැනීම් වලට පෙරාතුව තිබූ හොතික විද්‍යා විෂය පරිය මෙම සෞයා ගැනීම වලින් පසුව සම්පූර්ණයෙන්ම වෙනස් විය.

මේ අනුව පරමාණුවක් තුළට පිවිසීමේ දොරටුව මාරි කියුරි විසින් විවෘත කර දෙන ලද අතර ඒ ඔස්සේ විසිවන සියවසේ සිදුකළ විශිෂ්ට හොතික විද්‍යාත්මක සෞයා ගැනීම රාජියකට මග පැදිය.

මෙම සොයා ගැනීම කළේ කෙලෙසිද?

1896 වර්ෂයේදී මාරි කියුරි විසින් තම අවාර්ය උපාධි නිබන්ධනය සම්පූර්ණයෙන්ම අව්‍යාපිත ක්ෂේත්‍රයකින් ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව ඇය "විකිරණ" යන ක්ෂේත්‍රය තෝරා ගත්තා ලදී. එය ඇත්තේන්ම පුදුමාකාර ආශ්‍වාදයක් ඇළ වෙත ලැබා කර දුනි. එම ක්ෂේත්‍රය කිහිවෙකු තොදන්නා, කිහිවෙකු විසින් හැඳුම් තොකරන ලද තවතම ක්ෂේත්‍රයක් විය. ඒ වන විට විද්‍යාඥයින් දැන සිරියේ යුරුණියම් වටා විදුත් ආරෝපණ ව්‍යාවක් සැම විටම පවතින බැවි පමණි. මාරි කියුරිගේ පෙළඹවීම මත ඇගේ ස්වාම්පූරුෂයා වූ මහාවාර්ය පියරේ කියුරි විසින් මෙම බනිජ ද්‍රව්‍ය වටා පවතින විදුත් ආරෝපණ හඳුනා ගැනීමේ උපකරණයක් නිපදවන ලදී. ඒ සිස්සේ සිය පර්යේෂණ මෙහෙය වූ ඇය මෙලෙස බනිජ වටා විදුත් ආරෝපණ ව්‍යාවක් ඇති විම "විකිරණයිලිතාවය" ලෙස හඳුන්වා දුන් අතර මෙම විකිරණ ව්‍යාව ඇති වන්නේ යුරුණියම් පරමාණුව අභ්‍යන්තරයෙන් බව තීරණය කරන ලදී.

කියුරි යුවල වෙත මෙකී පර්යේෂණය ඉදිරියට කරගෙන යාමට ප්‍රමාණවත් මූදලක් තොවේ. තවද විශ්ව විද්‍යාය විසින් කාන්තාවකගේ උපාධි නිබන්ධනයක්, හොතික විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයෙන් සිදු කිරීම සඳහා මූල්‍යමය ප්‍රතිපාදන සැපයීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. ඒ අනුව මාරි කියුරි විසින් විද්‍යාගාරයක් සඳහා යුදුසු ස්ථානයක් සෙවීමේ නිරත විය. අවසානයේදී විශ්ව විද්‍යාලයේ පිට විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මාත ගිරි ගෙඩා කිරීමට යොදා ගෙන අත්හැර දමා තිබු මධ්‍යවක් වැනි කාමරයක් සොයා

ගැනීමට ඇයට භැඳි විය. මෙහි තත්ත්වය අනිශේෂීය බෙදාහැරන වූ අතර ග්‍රීස්ම සංතුවේදී දෘගත තොහැකි තරමේ අධික උෂ්ණත්වයක් ඒ තුළ වූ අතර සිත සංතුවේදී ගල් ගැහෙන සිතලක් ඒ තුළ විය. ඒ තුළ වූ අනෙකුත් බවු බාහිරයිය වූයේ ලි මේස කිහිපයක්, පුවු කිහිපයක් හා මල බැඳුනු උදුනක් පමණි.

1898 දී යුරුණියම් අඩංගු බනිජ ද්‍රව්‍යයක් වන "පිචිලෙන්චි" යොදා ගෙන පරික්ෂණ කටයුතු සිදු කරමින් සිටි මාරි කියුරි පුදුමයට පත් කරවන සොයා ගැනීමක් කරන ලදී. එනම් ඉන් පිටවන විකිරණ ප්‍රමාණය, පිචිලෙන්චි තුළ අඩංගු යුරුණියම් ප්‍රමාණයෙන් නිකුත් විය යුතු විකිරණ ප්‍රමාණයට වඩා ඉකා ඉහළ බවයි. මේ අනුව පිචිලෙන්චි තුළ යුරුණියම් වලට අමතරව තවත් විකිරණයිලි ද්‍රව්‍යයක් අඩංගු විය යුතු බව ඇගේ නිගමනය විය.

ඒ අනුව පිචිලෙන්චි වලින් දන්නා ලෙස්හේ සියලුලම ඉන් ඉවත් කිරීම මගින් අවසානයේ මෙම අධි විකිරණයිලි ද්‍රව්‍යය වෙන් කර ගැනීමට සිය පර්යේෂණ සැලසුම් කරන ලදී. මූලින්ම මෙම පිචිලෙන්චි අවුන්ස 3.5ක් ගෙන එය කුඩා කර ගත්තා ලදී. එය පෙනෙරයක් තුළින් හළා ලැබුන සිදුම් කොටස් අම්ලයක දිය කරන ලදී. එම දියරය තවන තුරු රත් කර, පෙරහනක් මගින් පෙරා ගත්තා ලදී. එය ආසවනය කරන ලදී. අවසානයේදී විදුත් විවිධේනය කරන ලදී.

රුලග මාස 16 පුරාවටම මාරි කියුරි හා ඇගේ ස්වාම් පුරුෂයා වූ පියරේ කියුරි දෙදෙනා විසින් ඒ වන විට සොයා ගෙන තිබු රසායනික මූල ද්‍රව්‍යය 78ම රසායනිකව වෙන් කර, යුරුණියම් වලින් හැරුන තොට විකිරණ නිකුත් කරන්නේ කුමන රසායනික මූල ද්‍රව්‍යයෙන්දැයි පරික්ෂා කර බලන ලදී. මෙහිදී ඔවුන්ගේ කාලයෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් ගත වූයේ එම හඳුනාගෙන තිබු මූල ද්‍රව්‍යය වල ඉකා කුඩා සාම්ප්‍රදයක් කාගෙන් හෝ ඉල්ලා ගැනීමටය. ඒ සඳහා භේතු වූයේ ඔවුන් හට එම මූල ද්‍රව්‍යය සාම්ප්‍රද ලබා ගැනීමේ ආර්ථික සට්‍යයක් තොවු බැවිති. මෙම පර්යේෂණ වලදී තවත් වැදගත් සොයා ගැනීමක් සිදු කිරීමට මාරි කියුරි හට හැකි විය. එනම් පිචිලෙන්චි වලින් දන්නා මූලද්‍රව්‍යයයක් ඉවත් කරන සැම මොහොතුම ඉතිරිවන පිචිලෙන්චි විකිරණයිලිතාවය පෙරට වඩා වැඩි වන බවයි.

මුවන් මුහුණ දැන් අති දුෂ්කරතාවයන් මධ්‍යයේ තවත් මාස ගණනාවක් මෙකි පර්යේෂණ ඉදිරියට මෙහෙය වූ පසු 1901 වර්ෂයේ මාර්තු මාසයේදී මෙකි රහස අනාවරණය කර ගැනීමට හැකි විය. ඒ අනුව මාරි කියුරි විසින් පිවිබලෙන්ව වලින් යුරෝනියම් වලට අමතරව තවත් අමතරව තවත් විකිරණයිලි මූල ද්‍රව්‍යන් දෙකක් වෙන් කරන ලදී. ඒවා පොලෝර්නියම් (තමා උපත් පෝලන්තයට ගෞරව පිණිස) හා රේඩියම් (ඒ වනතෙක් සොයා ගෙන තිබූ ඉහළම විකිරණයිලි මූල ද්‍රව්‍යය යන තෝරුම ඇතිව) ලෙස මාරි කියුරි විසින් නම් කරන ලදී.

මින් නොනැවතුළු මාරි කියුරි රේඩියම් ලෙවනයේ සංගුරුද කුඩා සාම්පූර්ණක් නිපදවා ගැනීමට සමත් වූවාය. එහි ස්ක්වාචය අවුන්ස 0.0035 තරම් වූ, ප්‍රමාණයෙන් අර්ථාපල් තීරුවකට වඩා කුඩා වූ නමුදු එහි විකිරණයිලිතාවය යුරෝනියම් වල විකිරණයිලිතාවයට වඩා මිලියන ගණනකින් වැඩි විය.

මෙම පර්යේෂණ සිදු කරන කාල සීමාවේදී විකිරණ වලින් සිදුවන අභිතකර බලපැමි කිසිවෙකු විසින් නොදැන සිටි අතර, මාරි හා පියර්, කියුරි යුවලද එම බලපැමි වලට ලක් විය. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ සොඩුය පිරිහි ගය අතර නිරරම කැසිම් හා වේද්‍යාවන් ගිරිය පුරා ඇති විය. ඔවුන්ගේ අත් තුවාල වලින් වැසි ගිය අතර, නීසුමෝනියාව වැනි රෝග වලට තිරන්තරයෙන් ගෞරුරු විය. තවද කිසිදා සුව නොවූ අධික වෙහෙසක් ඔවුන්ට දැනෙන්නට විය. අවසානයේදී තම පිවිතයම කැප කර සොයා ගත් විකිරණයිලිතාවය විසින්ම මාරි කියුරිව 1934 දී මරණයට පත් කරන ලදී.

වැදගත්

1901 පළමු නොබෙල් ත්‍යාගයේ සිට 2015 දක්වා නොබෙල් තැග්ග දෙවනාවක් දිනා ඇත්තේ 04 දෙනෙක් පමණි. එම හඳුන්කම දැක්වූ එකම කාන්තාව මාරි කියුරි වන අතර විෂයන් 2 ක් සඳහා (හොතික විද්‍යාව සඳහා 1903 දී විකිරණයිලිතාව වෙනුවෙන් හා 1911 දී රේඩියම් වෙන් කර ගැනීම සඳහා රසායන විද්‍යාව වෙනුවෙන්) නොබෙල් ත්‍යාගය දිනු එකම පුද්ගලයා ද ඇයම වේ.

තවද පවුලක් ලෙස වැඩිම නොබෙල් ත්‍යාග දිනාගැනීමේ වර්කාව තබා ඇත්තේ ද මාරි කියුරි මැතිණීයගේ පවුල විසිනි. ඒ අනුව පවුලල් සාම්පූර්ණයන් 05 දෙනෙකු නොබෙල් ත්‍යාග 05 ක් දිනා ඇතේ.

- ❖ 1903 දී හොතික විද්‍යාව සඳහා නොබෙල් ත්‍යාගය - මාරි කියුරි හා පියර් කියුරි
- ❖ 1911 දී රසායන විද්‍යාව සඳහා නොබෙල් ත්‍යාගය - මාරි කියුරි
- ❖ 1935 රසායන විද්‍යාව සඳහා නොබෙල් ත්‍යාගය - මාරි කියුරිගේ වැඩිහිටි දියණිය වන ජොලියට පියුරි හා ඇගේ සැමියා වන ප්‍රේම්‍රික් කියුරියි.
- ❖ 1965 නොබෙල් සාම ත්‍යාගය UNICEF සංවිධානය දිනා ගත්තා විට එහි අධ්‍යක්ෂක වූ හෙත් ලැබායිසේ මාරි කියුරිගේ දෙවන දියණියගේ සැමියාය.

1901 - 2015 දක්වා පුද්ගලයින් හා ආයතන 900ක් නොබෙල් ත්‍යාගයෙන් පියුම් ලබා ඇති අතර, ඉන් ආයතන 23ක්, පුද්ගලයින් 870ක් වන අතර ඉන් 48ක් කාන්තාවන් වේ.

ප්‍රියාග රත්නායක මහතා (විද්‍යාත්මක නිලධාරී)

ශ්‍රී ලංකා ගුරා මධ්‍යස්ථානය

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය

ශ්‍රී ලංකා නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ජාතික මධ්‍යස්ථානය

ප්‍රධාන නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ක්‍රම

- විකිරණ රේඛ පරීක්ෂාව (Radiographic Testing - RT)
- අති ධිවනි තරංග පරීක්ෂාව (Ultrasonic Testing - UT)
- ව්‍යුමිනක අංශ පරීක්ෂාව (Magnetic Particle Testing - MT)
- වර්ණක දාව විදුම් පරීක්ෂාව (Liquid Penetrant Testing - PT)
- සූලි ධාරා පරීක්ෂාව (Eddy Current Testnig - ET)

වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකාව සැම ක්ෂේත්‍රයකින්ම සිපු සංවර්ධනයක් ලබමින් සිටින අතර, ප්‍රමිතිය, විශ්වාසනීයත්වය හා ඉහළ සුරක්ෂිතතාව සඳහා නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ඉතාමත් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අපගේ සේවාවන්

- නිර්විනාශක පරීක්ෂණ සේවාවන් (NDT Inspection)
- කොන්ක්‍රීට පරීක්ෂාවන් (Concrete Testing)
- නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ඩිල්පීන් ප්‍රහැණු කිරීම් හා සහතික කිරීම (NDT Training & Certification)
- කාර්මික ප්‍රහැණු කිරීම (Industrial Training)

වැඩි විස්තර සඳහා අමතන්න

අධ්‍යාක්ෂක,

නිර්විනාශක පරීක්ෂණ ජාතික මධ්‍යස්ථානය

ශ්‍රී ලංකා පරිභාශුක බලශක්ති මණ්ඩලය

අංක 977/18, බුල්ලගහ හන්දිය

නුවර පාර කුළුණීය

දුරකථනය (2987854-5-6 071- 8111653

ගැක්ස් - 0112 - 2987851

ඊ මෙල් - tmrtennakoon@aeb.gov.lk

සුඩක්ෂිත භෞත දිනක් සඳහා

නාක්ෂණයේ තව හිඩිවක්

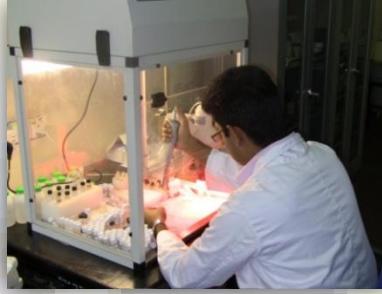
ලේඛව විද්‍යා අංශය (Life Science Division)

න්‍යුත්වීක විශ්ලේෂණ සේවාවන්

- ❖ ආහාර දුව්‍ය ඇතුළුව සියලුම පාරිභෝගික දුව්‍ය වල ගැමා විකිරණ සහිත අපදුව්‍ය ඇත්දැයි නිරණය කර සහතිකපත් නිකුත් කිරීම.
- ❖ පාරිසරික සෞඛ්‍ය හා කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ සාම්පලවල ඇති ගැමා විකිරණ ප්‍රහවයන් ගුණාත්මකව හා ප්‍රමාණාත්මකව නිරණය කිරීම.
- ❖ ISO 17025 ප්‍රතිතන තත්ත්වය ලද ගැමා විශ්ලේෂණ විද්‍යාගාරයක් මගින් සියලුම සේවා සපයනු ලැබේ.

බර ලෝහ හා මූල්‍යව්‍ය නිරණය කිරීමේ සේවා (X කිරණ ප්‍රතිදිජ්‍යතන තාක්ෂණය මගින්)

- ❖ සියලුම සන හා දුවයන්හි අඩංගු මූල්‍යව්‍ය හා සංස්ථා ගුණාත්මකව හා ප්‍රමාණාත්මකව නිරණය කිරීම.
- ❖ කාබ ඇතුළුව සියලුම ලේඛව විද්‍යාත්මක දුව්‍යයන්හි අඩංගු ක්ෂේත්‍ර මූල්‍යව්‍ය විශ්ලේෂණය කිරීම.
- ❖ ISO 17025 ප්‍රතිතන තත්ත්වය සහිතය.

විමසීම්:

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, අධ්‍යක්ෂ/ලේඛව විද්‍යාත්මක අංශය,
ශ්‍රී ලංකා පරිභාශ්‍යක බලශක්ති මණ්ඩලය,
නො: 60/460, බෙස්ලයින් පාර,
මරුගොඩවත්ත, වැල්ලමිපිටිය

දුරකථන : 0112533427/28, 0112533449

නැක්ස් : 0112533448

විද්‍යුත් තැපෑල: officialmail@aeb.gov.lk

ද්‍රීවිතික සම්මත විකිරණ ප්‍රමිත කුමාංකන සේවාව (SSDL) හා පුද්ගල විකිරණම්තික සේවාව

ශ්‍රී ලංකා පරමාණු බලශක්ති මණ්ඩලය විසින් විකිරණ සේවකයන්ගේ හා මහජනතාවගේ විකිරණ ආරක්ෂණය වචාත් එලදායිව කළමණාකරනය කිරීම සඳහා ලබා දෙන තවත් වටිනා සේවාවන් දෙකක් ලෙස ද්‍රීවිතික සම්මත විකිරණ ප්‍රමිත කුමාංකන සේවාව, හා පුද්ගල විකිරණම්තික සේවාව හැඳින්විය හැකිය.

අයතිකාරක විකිරණ, එනම් ඇල්ගා, බෝටා, ගැමා වැනි කිරණ මිනිස් ඉන්දින්ට සංවේදී නොවන නිසා හඳුනාගැනීම අපහසු වේ. එබැවින් අයතිකාරක විකිරණ හඳුනාගැනීම සඳහා ඒවාට සංවේදී විශේෂිත උපකරණ එනම් විකිරණ අනාවරක හාවතා කිරීමට සිදු වේ.

විකිරණ මැතිමට හාවතා කරන උපකරණ විකිරණ අනාවරක

විකිරණ ආග්‍රිතව සේවා සැපයීමේදී විකිරණ ආරක්ෂණය ප්‍රමූඛ අවශ්‍යතාවයකි. එනම්, සේවකයා අනවාසා ලෙස විකිරණ වලට තීරාවරණය වීම වැලැක්වීමයි. ඒ සඳහා සේවකයා තීරාවරණය වූ විකිරණ ප්‍රමාණය කොපමණ දැයි දැනැගැනීමට විකිරණ අනාවරක හාවතා කිරීමට සිදු වේ.

විකිරණ අනාවරකයේ පෙන්වන අගය, එම සේවකයා තීරාවරණය වූ විකිරණ ප්‍රමාණය ලෙස සලකන බැවින් විකිරණ අනාවරකයේ මිනුම්වල තීරවද්‍යතාවය, මෙහිදී තීරණාත්මක සාධකයකි. එනම්, සත්‍ය වගයෙන්ම පවතින විකිරණ ප්‍රමාණයම උපකරණයෙන් පෙන්වනවා ද යන්නයි.

ද්‍රීවිතික සම්මත විකිරණ ප්‍රමිත කුමාංකන සේවාව තුළින් විකිරණ මතින උපකරණ පෙන්වන අගයන්හි නිවැරදි හාවය පිළිබඳ සම්මත විද්‍යාත්මක කුමලුවයෙන්ට අනුකූලව කුමාංකනය කර ප්‍රමිත වාර්තාවක් ලබා දෙයි. එමගින් විකිරණ අනාවරක වලින් ලබාගත්තා මිනුම් පිළිබඳ විශ්වාසනීයත්වයක් ඇති වේ.

කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ හා වෙශ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දී හාවතා වෙන උපකරණ වාර්ෂිකව කුමාංකනය කර ප්‍රමිත වාර්තාවක් ලබාගැනීම සිදුකරයි.

රෝහල් තුළ X කිරණ ජායා පටල නිකුත් කරන ස්ථාන වල සේවයේ නිශ්චිත නිළධාරීන් කළ පැහැදි කුඩා කාඩ් පතක් පැළඳගෙන සිටිනු ඔබ දැක තිබේ ද? එම කාඩ්පත, තාප සංදිඡේත විකිරණම්තික මාපකය (Thermo Luminescent Dosimeter -TLD) ලෙස හඳුන්වේ. මෙම කාඩ්පත මගින් එය පැළඳ සිටින පුද්ගලයා තීරාවරණය වූ X කිරණ හෝ ගැමා කිරණ ප්‍රමාණය පිළිබඳ දත්ත ලබා ගත හැකිය. එමගින් එම පුද්ගලයාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය හානි නොවන ලෙස අයතිකරණ විකිරණ ආග්‍රිත තම සේවය නිසි ලෙස ඉටු කළ හැකිය. ශ්‍රී ලංකාව පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය, තාප සංදිඡේත විකිරණම්තික මාපක යොදා ගනීමින් ශ්‍රී ලංකාව පුරා විකිරණයිලි ද්‍රව්‍ය හා ප්‍රවිකිරණ යන්තු ආග්‍රිතව සේවයේ නිශ්චිත සේවකයන්ගේ විකිරණ අනාවරණය අධික්ෂණය කරයි. මෙම සේවාව පුද්ගල විකිරණම්තික සේවාව නම් වේ.

TLD කාඩ්පත පැළඳ සිටින නිළධාරීයක

අප රටේ සංවර්ධනය සඳහා විවිධ ක්ෂේත්‍ර වලට අයතිකාරක විකිරණ හාවතා කරන්තා සේම ඒවා ආග්‍රිත සේවයේ නිරත පුද්ගලයන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කරන පුද්ගලික විකිරණම්තික සේවාව හා ද්‍රීවිතික සම්මත විකිරණ ප්‍රමිත කුමාංකන සේවාව පිළිබඳ වැඩිදුර තොරතුරු දැනැගැනීම සඳහා සාමාන්‍ය විද්‍යාත්මක අංශය අමතන්තා.

විමසීම :

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, අධ්‍යක්ෂ/සාමාන්‍ය විද්‍යාත්මක අංශය.
ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය.

නො: 60/460, බෙස්ලයින් පාර,
මරුගොඩවත්ත, වැල්ලමිපිටිය.

දුරකථන - 011-2533427/8,

ංකේස් 011-2533488

ඊ මේල් - officialmail@aebl.gov.lk

ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය

එක් ක්‍රියාවලියක් : හාට්‍යිතයන් රාඛියක්

ශ්‍රී ලංකා පරිමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය සතු බහුකාර්ය ගැමා ප්‍රවිතිරණ යන්ත්‍රාගාරය ශ්‍රී ලංකා ගැමා මධ්‍යස්ථානය තම් වේ. මෙම ආයතනය 2014 වර්ෂයේ ජනවාරි මස සිට වෙදා උපකරණ නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය හා ආහාර සැකසුම් ක්ෂේත්‍රයන් හට සේවාවන් සපයනු ලබයි. තවද එය ජාතික ගැමා ප්‍රවිතිරණ මධ්‍යස්ථානය ලෙස ප්‍රවිතිරණ තාක්ෂණය ආශ්‍රිත පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

අපගේ සේවාවන්

❖ ජීවාණුහරණය කිරීම

වරක් හාට්‍යිතා කර ඉවතලන වෙදා උපකරණ - සිරින්ඡ, ඉදිකුටු, කැනීටර ගලු වෙදා උපකරණ - අත්වැසුම් , ගලු පිහි, බිලෙෂ් තල, එප්න, මුබ ආවරණ

සෙලියලෝස් නිෂ්පාදන - පූජන් , වෙළම් පරි,තුවාල වැසුම්

මුළු භා ඇසුරුම් - ආලේපන ,ප්‍රතිඵිවක, තුවාල සේදුම් දියර, ඇසුරුම් බොතල්

විද්‍යාගාර උපකරණ - පෙට්‍රි දිසි , ක්ෂේද ජීවී වග බඳුන් , රුධිර සාම්පල් බඳුන් මුතා සාම්පල් බොතල්

විලුවුන් හා සනීපාරක්ෂක නිෂ්පාදන - ගලු වෙදා පුරර, සූජ්පු , මුහුණු ආලේපන , සනීපාරක්ෂක තුවා හා නැංශින්

ජීවී කොටස් - පටක , ක්ෂේද ජීවී වග සඳහා යොදාගැනීන අධි දිත කළ රුධිර ප්‍රාස්මාව , මානව රුධිර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන

කුළු බඩු, රසකාරක , වියලි එළවලු , මාශයිය පැලැටි , ආයුර්වේද නිෂ්පාදන ආදියේ ක්ෂේදපිටින් මර්ධනය

කාමි නිෂ්පාදන , ලි / ලි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, කොහු කොහුබත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන යනාදිය නිරෝධායනය

නැවුම් , අධි දිත කළ හෝ වියලි මුහුදු ආහාර වල රෝග කාරක ක්ෂේද පිටින් විනාශකිරීම

රබර ව්‍යුහකයිස් කිරීම

එළුණු , අල ඉගුරු ආදියේ පැලැවීම නවතාලීම පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සේවාවන් සැපයීම ක්ෂේදපිටි පරික්ෂණ සේවාවන් සැපයීම

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය, න්‍යාම්පික තාක්ෂණය යොදාගතිමින් වෛද්‍ය විද්‍යාව, කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් නිශ්චිත ප්‍රතිකර්ම කරයි. වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී රෝගකාරක හුදුනාගෙන නිශ්චිත ප්‍රතිකර්ම කරා ඉක්මනීන් ලගාවීමට බෙහෙවින් වැදගත්වේ. මෙම තාක්ෂණය ආහාර වර්ග වෛද්‍ය උපකරණ ආදිය ජීවානුහරණය මගින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන ඉතා ඉහළය. එනිසා කාලීන මෙන්ම ආර්ථිකමය වාසි රසක් අත් කර ලිමට හැකියාව අති බව පෙනී යයි.

එමෙන්ම විශ්ව විද්‍යාල ක්‍රිකාවාර්යවරුන්, තාක්ෂණ නිලධාරීන්, පාසුල් ගුරුවරුන් හා සිසුන් යන කණ්ඩායම් සඳහා පුහුණු වැඩ සටහන් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. ඉදිරියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත එවැනි වැඩසටහන් සඳහා උසස් පෙළ විද්‍යා විෂය ධාරාව හඳාරන ඔබටත් සහභාගි විය හැකිය. ඒ සඳහා අමතන්න.

සංස්කාරක, “න්‍යාම්පික සමෙයි”

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය,
නො:60/460, බේස්ලයින් පාර,
මරුගොඩවත්ත, වැල්ලමිලිය.

දුරකථන : 0112-533427/28

ගැක්ස් : 0112-533448

අත්තර්ථාලය : www.aeb.gov.lk

විද්‍යාත් තැපැල් : subscribe@aeb.gov.lk

මෙම සගරාව කියවීමෙන් ඔබ න්‍යාම්පික තාක්ෂණය පිළිබඳව හරවත් යමක් උකනා ගන්නට ඇතැයි සිතමු.

“ න්‍යාම්පික සමෙයි ”
පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය